

»SLOVENE« velja
po pošti na vsa strani Jugo-
slavije in v Ljubljani:
za celo leto naprej . . . K 84.—
za pol leta K 42.—
za četrt leta K 21.—
za en mesec K 7.—
Za naročnike celoletne K 85.—
Sobotna izdaja:
za celo leto K 15.—
za en mesec K 20.—

SLOVENE

Inserati:
Enostolpna petstvarica (58 mm
široka in 3 mm visoka ali nje
prostor)
za enkrat po K 1-20
Pri naročilu nad 10 objav
popust.
Najmanjši oglas 58/9 mm K 4.—
Poslano:
Enostolpna petstvarica K 3.—
Izhaja vsak dan izvenredni po-
nedeljek in dan po prazniku,
ob 5. uri zjutraj.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne
sprejemajo. Telefonski št. 50.

Političen list za slovenski narod.

Uprava je v Kopitarjevi ul. 6. — Račun poštne hran.
ljubljanske št. 659 za naročnino in št. 349 za oglaš.
avstr. in češke 24.797, ogr. 26.511, bosn.-herc. 7563.

Železničarska stavka?

Belgrad, 14. aprila. Minister za pro-
met Vulović je odpotoval v Pariz, kjer se
bo mudil dva meseca ali še dalje. Njegove
posle je za časa Vulovićeve odsotnosti
prevzel minister za pošto in brzojav dr.
Edo Lukinić.

Belgrad, 14. aprila. Minister za pošto
in brzojav dr. Lukinić odide takoj po ve-
liki noči v Ljubljano, kjer bo stopil v do-
govor s slovenskimi železničarji glede zbolj-
šanja njihovega gmotnega stanja.

Slovenski železničarji so bili na tem,
da začno danes ob polnoči stavko. To je
usoden korak in bi imel lahko daljnosežne
posledice gospodarskega in političnega po-
mena. Ne dvomimo, da so jih železničarji
upoštevali, toda prav tako in bolj bi jih
morala vpoštevati osrednja vlada, katera
je prva odgovorna za red v državi. Kdor
pozna današnje železničarske plače, ve,
da ni mogoče ob njih živeti, tudi če bi
železniški uslužbenci ves dan ležali in ne
naporno delali.

Z ozirom na obljubo ministra Luki-
nića, da pride osebno urediti zadevo, je
verjetno, da bodo železničarji, vajeni di-
scipline, z zadnjim sredstvom počakali.

Diktatura.

Vesti iz Prekmurja nam poročajo o
diktaturi in brzojavke iz Nemčije nam na-
znanjajo, da je diktatura v Monakovem
konec. Baje se je ta konec izvršil čisto
mirno, baje celo brez boja. To bi značilo,
da je boljševiška diktatura v Monakovem
imela za seboj le malo ljudi, na čelu ka-
terih je stalo par Judov. S silo so se po-
lastili oblasti, s silo so bili vrženi s svo-
jih stolov. Sila triumfira! Diktatura je moč
sile.

Diktatura proletarijata je prav tako
negacija demokracije, kakor je diktatura
ruskega carizma ali absolutizma Jožefa II.
in Ludovika XIV. zanikavala vsako drugo
voljo razen one, ki je prihajala od absolu-
tista. Dva ekstrema se dotikata v skraj-
nih polih svojih konsekvenc.

Eden je odurnejši od drugega! Popol-
noma dobro razumemo in vemo, da je
moralo priti do izbruha. Človeštvo se ni
prebolelo teže krize, v kateri se nahaja.
Križa je nastopila s svetovno vojsko. Vzro-
ki bolezni pa so oddaljenejši. Dostojanstvo
človekovo so poteptali, mesto Boga, mesto
10 zapovedi so postavili na oltar zlato tele.
Svetovna vojska ni olajšala bolečin, še
pomnožila jih je do ogromnosti. Orožje po-
čiva, bolečine pa trajajo dalje, bolnik bije
okrog sebe v bolnem deliriju. Bolezni, ki
jih bolnik tako dolgo nosi v sebi, je treba
preboleti. Zato smo prepričani, da bo si-
cer razboleli organizem sodobnega člove-
štva prebolel tudi sedanjio težko krizo.

Najbolj zdrav v svojem jedru in mor-
alno najkrepkejši je še vedno kmečki
stan. Ta stan ima svoje zdravje in svojo
moč v krščanskem pojmovanju družine.
Zato ta del človeškega organizma najhuje
občuti holestno ideologijo novih oznanje-
valcev, ki oznanjajo diktaturo proletari-
jata. Zato ni čudno, da slovenski kmet v
Prekmurju tako silno trpi pod sedanjio
vlado mažarskih židovskih boljševikov.
Zemlja in družina tvorita tisto tajno no-
tranje sile kmetove. Zemlje si ne da vzeti
in družino ne uničiti! Boljševizem na Prek-
murskem pa je proglasil načelo, da naj se
vpelje svoboden zakon. Svete vezi zakona
in družine naj se raztrga. V zvezi s tem
je proglašeno načelo, naj se otroci vzga-
jajo v državnih vzgojevalnicah. Starši naj
izgube pravico vzgoje svojih otrok! Ali je
še kje kako orožje, ki bi moglo huje za-
deti poštenega kmeta, in vsakega pošte-
nega človeka? Povdarjamo, da smo te po-
datke prejeli naravnost iz Prekmurja od
svojih bratov. Zato jih moramo smatrati
za resnične.

Vsa človekova notranjost pa se mora
upreti, ko beremo brzojavno prošnjo ru-
ske pravoslavne cerkve na poglavarja ka-
toliške Cerkve v Rimu, kjer napisane ru-

ski nadškof Silvester vso grozoto, ki jo
počenjajo boljševiki nad kristjani, ko spo-
znavamo pravno propalost, ki je progla-
sila podzavljenje žensk. Po brzojavki iz
Berlina so tudi v Monakovem proglasili
podzavljenje žensk, tudi zakonskih.

Zato nam je tudi jasno, da se Bavarci
protivijo taki diktaturi, ki posega v naj-
svetejše koticke človeškega srca. Poročila
pravijo, da so boljševiki na Bavarskem do-
igrali ravno vsled zahteve po podzavljen-
ju žensk.

Slovenski kmet bi se uprl isti dan, ko
bi hotel kdo nad njim izvajati podobno
diktaturo. Isto bi storilo vse pošteno de-
lavstvo, vse, kar je poštenega. Človeštvo
živi v bolni blodnji in si išče leka. Me-
sto ene diktature mu ponujajo drugo, me-
sto enega biča, žvižga drugi. Kdaj bo
svet spoznal, česar doslej ne spozna, da
ni resitve izven — Pravice, Ljubezni
in Dobrote!

Demokratski blok.

Svetozar Pribečević je spreten politik,
ali boljše rečeno spreten taktik. Sedaj je
organiziral »Demokratski blok«, v katere-
ga so vstopili demokratski klub in do se-
daj srbski samostanci in srbski naprednjaki.
Kakor se zatrjuje v krogih srbskega opo-
zičijskega bloka, bodo pristopili k temu
bloku tudi srbski nacionalci (liberalci),
koje vodijo sedanjji trgovski minister Veli-
ković, B. Popović in bivši trgovski mi-
nister, Ribarac. Samo je potreben še toza-
deven sklep stranke, ki je sklicana za dan-
es k zborovanju, da izreče svojo odloči-
tev. Samo radikalni disidenti (predsednik
Narodnega predstavništva dr. Pavlović, Na-
stus Petrović in tovariši), ki so disidirali
na Krfu od stare radikalne stranke (Pa-
šić, Protić), stoje še v naskrajnejši rezor-
vi. Menda jih vežejo še vedno močne vezi
s staroradikalci.

Pribečević je iskal kooperacije s srb-
skimi strankami iz bivše kraljevine že ta-
krat, ko je prevzel notranje ministrstvo.
Javna tajnost v Belgradu je bila, da ima
dolgo razgovore s samostanci, naprednjaki
in nacionalci. Nato je krenil v čisto drugo
smer. Iskal je stika s Pašić-Protićevo sta-
roradikalno stranko. In v Belgradu se je
že govorilo, da je kooperacija radikalcev
in J.D.S. sigurna stvar, ki samo še čaka
javne razglasitve. Posebno so to koopera-
cijo forcirali v demokratskem klubu bo-
senski Srbi. Toda prišlo se homatije v Voj-
vodini, kjer je stopila tam zelo šibka no-
voustanovljena J.D.S. v oster konflikt z
odotnimi radikalci, ki so omentivno vstopi-
li v klub starih radikalcev. Ta spor se
ni dal tako lahko poravnati in mandati
J.D.S. (3) v Vojvodini se danes niso veri-
ficirani. K temu pa je prišlo še ostro na-
sprotno Pribečevića do Stojana Protića.
Znano je namreč, da se je že večkrat ven-
tilirala v časopisju Pribečevićeve kandida-
tura za ministrsko predsedništvo. Zato je
ta kombinacija padla v vodo. In pogajanja
z opozicijskim blokom so se nadalje-
vala.

Zanimivo je, da stoje ne samo naj-
vplivnejši voditelji srbskega opozicijskega
bloka, ampak tudi večina tega bloka, na
republikanskem stališču. Zato so zahtevali
»demokrati«, da morajo samostanci in na-
prednjaki izključiti iz svojih vrst nekaj naj-
bolj pronsiranih republikancev. Krog te
točke so se pletla pogajanja. Toda ne sa-
mostanci ne naprednjaki niso izključili svo-
jih republikancev. In danes imamo »demo-
kratski blok«, ki mu poje vse svobodomi-
selno časopisje slavo in ki hoče poplaviti
vso državo s svojim časopisjem.

Nastaja vprašanje: Ali so se res mo-
že kot Jaša Prodanovića, Miloje Jovanovića
in tovariši odrekli svojemu republikanskemu
stališču? Kdor pozna srbske politične raz-
mere, ve, da to sploh ni mogoče. Na drugi
strani pa, ali je sploh mogoče misliti, da
bi Pribečević in tovariši svojim novim pri-
jateljem gotovo stvari koncedirali?

Dan proglašuje blok je bil za vse
jugoslovanske svobodomiselce dan zmago-
slavja. Napovedali so za velikonočne praz-
nike 250 shodov. Glavni naj bi bil v Ljub-

ljani. In na tega najpridejo agitirati za novi
blok poleg Svetozara Pribečevića in dr.
Kramerja tudi samostalec minister prosvete
Davidović in naprednjak minister za šu-
marstvo in rudarstvo Pavle Marinković. —
Govorilo se je že o novi parlamentarni
večini, katero naj bi tvorili novoustano-
vljeni demokratski blok s Črnogorci in de-
lom makedonskih poslancev. Napovedali
so že padec koncentracijske vlade in novo
večinsko vlado s Pribečevićem kot mini-
strskim predsednikom.

Toda v časo radosti je padla le pre-
zgodaj grenka kaplja. Nekaj srbskih in mu-
slimanskih poslancev iz Bosne je prijavilo
svoj izstop iz demokratskega kluba. In li-
sti J.D.S. so napovedali, da bo izstopilo
iz kluba 18 poslancev. Danes beremo, da
je Pribečević izjavil, da noče predlagati
v parlamentu nezaupnice Protiću. Sicer pa
strankarske razmere v Srbiji še niso kon-
solidirane in danes nihče ne ve, katera
stranka ima tam večino ljudstva za seboj,
ker je vsaka postavljena pred čisto nov
polažaj, katerega nam je ustvarilo ujedi-
enje in splošno evropski notranji preobr-
at. Kakor stoji stvari danes, gotovo ne
bo odnesla J.D.S.AVOROVEGA VENCU pri
volitvah v Bosni Hercegovini. Vojvodini
ter Sloveniji, pa tudi ne banovini. Pribeč-
ević je torej izigral karto, ki bi utegnila biti
nevarna ne samo njegovi lastni stranki,
ampak obstoje same države, ako bi strune
preveč napenjaj.

Dr. A. Gosar:

Davek na vojni dobiček.

Listi so te dni prinesli poročilo, da bo
vlada po Veliki noči predložila narodne-
mu predstavništvu zakonski načrt, na pod-
lagi katerega naj se odredi progresiven
davek na vojne dobičke. Do 10.000 K voj-
nega dobička naj bi ta davek znašal 30%,
potem pa naj bi razmeroma raste, tako
da bi dosegel pri 200.000 K in več 80%.
Ako se ta načrt udeleži, bo s tem storjen
važen korak k zboljanju naše valute, ven-
dar pa bi bil tak zakon še vedno premalo
radikal in nasproti revnejšim slojem na-
ravnost krivičen. Razlogov za to trditve
je več; tu naj navedemo samo najvažnejše.

Najprej moramo pomisliti — kar sem
že svojčas v »Slovencu« povedal — da je
vse bogastvo, ki se je med vojno nakopičilo
v rokah posameznikov, vzeto od predvoj-
nega premoženja tisočev in milijonov, ki
so med vojno stradali ter trpeli pomani-
kanje, vrh tega pa so še obubožali. Ako bi
se bremena vojne razdelila med državlja-
ne po njihovem razporednem premoženju,
bi moral imeti — če prezremo nekatere
samoobsebi umljive izjeme — sedaj vsa-
kdo manj premoženja, kot ga je imel prej.
Pravilno in edino pravilno bi bilo torej, da
se zaseže ves vojni dobiček.

Seveda zadenemo tu na velike težko-
če. Prva je, kako ugotoviti ves vojni do-
biček. Zlasti pri majhnih svotah bi bilo
to nemogoče, poleg tega pa bi bili v tem
odnešeni neprimerni stroški. Uradne moči,
ki bi to delo opravljale, bi se porazgubile
v malenkostnem in brezplodnem delu, med
tem ko bi ravno največji dobičkarji kar
največ svojega dobička utajili ter spravili
na varno. V tem je tudi omenjeni vladni
načrt pogrešen. Po tem načrtu bi se mo-
ral obdavčiti sleherni vojni dobiček. Ne-
varnost je torej, da bodo v to poklicani
organi stikali za davku podvrženim dobič-
kom povsod, kjer se ne bo dalo bogve kaj
dobiti, samo največjih dobičkarjev se ne
bodo dovolj energično lotili. V tem oziru
si ne smemo delati nikakih iluzij. Godilo
se bo tako, kot se je med vojno z navi-
galci cen, ko so kmetice in branjarke za-
pirali radi par grošev, oderubom, ki so
prigoljufali milijone, po se ni skrivil
niti las.

Tu bi bila na mestu drugačna določ-
ba, kakršno sem že predlagal. Določiti bi
bilo treba najnižjo splošno premoženjsko
mero, pri kateri se sploh šele prične pre-
iskati, ali je med tem premoženjem kaj
vojnega dobička ali nje. Rečimo, da bi
bila ta meja 20.000 ali 30.000 K. Kdor ima

sedaj manj premoženja kot je tu določeno,
tega sploh ne vprašamo, odkod ga ima in
kdaj si ga je pridobil. 30.000 K je danda-
nes taka svota, da še nikakor ne znači
premoženja, od katerega bi mogli kaj vzeti,
ne da bi lastnika občutno prizadeli. Če
je slučajno polovica ali še večji del tega
premoženja prirastel med vojno, je to sicer
res nezasluzen dobiček, vendar država ni-
ma interesa na tem, da pahne takega člo-
veka zopet nazaj med reveže, katere mo-
ra itak podpirati, dočim bi pri vsakem mi-
lijonu pustila po sedanjem načrtu mogoteu
celih 200.000.

Toliko glede najnižje meje, pri kateri
se prične obdavčenje vojnega dobička. Od
tu dalje naj bi se obdavcil ves vojni dobi-
ček, naj bo velik ali majhen, in sicer pro-
gresivno, tako da bi davek pri 50.000 ali
vsaj pri 100.000 K vojnega dobička dose-
gel 100%. Tudi to ima svoj razlog, ki je
gotovo zelo tehten.

Naš gmotni pololaž je zelo zelo slab
in kritičen. Ako hočemo svoje gospodar-
stvo vsaj za silo spraviti v red, tedaj je
nujno potrebno, da uredimo našo valuto.
To pa je mogoče edino tedaj, ako jo po-
stavimo na realno podlago, z drugimi be-
sedami, ako plačamo svoj dolg z blagom
in ne z novim dolgom. Blago ali premože-
nje, kakor že to imenujemo, pa moremo
vzeti brez večje nevarnosti edino le tam,
kjer se je med vojno nakopičilo, torej pri
vojnih dobičkarjih. Tudi če to storimo, bo
ostalo še vedno dovolj državnega dolga,
za katerega bo treba visokih davkov. Ven-
dar pa bi z res radikalnim obdavčenjem
vojnih dobičkov odplačali tolik del dolžne
svote, da bi ostanki z rednim gospodar-
stvom že še pokrili, če ne lahko, pa vsaj
težko. Plačaji pa moramo svoj dolg, če ne
je gospodarski pogin malega človeka ne-
izogiben.

Pa še nekaj je treba upoštevati. Ker
je vlada tako dolgo odlazala, predno se je
odločila, da bo proti vojnemu dobičkarjem
sploh kaj ukrenila, so zlasti najbogatejši
izmed njih spravili znaten del svojega do-
bička na varno, kjer ga ne bo mogoče niti
ugotoviti, niti zaseči. To se bo seveda tudi
odslej nadaljevalo z edino razliko, da bodo
vojni dobičkarji sedaj še bolj hiteli, da po-
skrijejo svoje premoženje. Popolnoma go-
tovo je, da bodo ravno tisti, ki bi morali
plačati največ novega davka, kljub vsej
navidezni strogosti vladnih organov, od-
tegnili obdavčenju znaten del vojnega do-
bička. Tako se je godilo ter se še godi pri
vseh davkih in tako bo tudi v tem slučaju.
Ako zasežemo ves vojni dobiček, ki pre-
sega 100.000 K, smemo biti prepričani, da
bo posameznim dobičkarjem ostalo ne le
100.000 K, marveč dvakrat toliko ali pa
še več. Tisti, ki bo do zadnjega vinarja
pošteno plačal dolžni davek, bo le mali
človek, kmet, obrtnik itd.

To so popolnoma naravni pojavi, ki
se pri sedanjem upravnem organizmu ne
dajo preprečiti. Zato pa vsaj zakon sam
ne bi smel biti preveč popustljiv in polo-
vičarski. Če bomo dobili tak zakon, bo
davek na vojne dobičke le pesek v oči ne-
razsodnim in nevednim ljudem, končni fi-
nančni uspeh pa bo neznaten in malenko-
sten. Vlada stoji pred alternativo, da pla-
ča državne dolgove, ali pa bo sedanjemu
gospodarstvu sledil prav kmalu v eni ali
drugi obliki popoln polom. Če se hoče te-
mu izogniti, mora najprej brez odloga, ko-
likor mogoče zanesljivo, ugotoviti višino
vojnega dobička, zlasti pri glavnih dobič-
karjih. Za tem pa naj bi se vojni dobiček
obdavčil oziroma zasegel vsaj v toliki me-
ri, kot sem jo zgoraj predlagal. Drugača
gladkega izhoda iz te zagate ni in ga
ne bo!

Konzul Schwegel:

Problem mirovne konference.

Pariz, 26. marca.

III.

V razmerju z Rusijo je to vprašanje
zapeljalo Anglijo do obžalovanja vredne
kalkulacije, da je videla dobiček za An-

glij v razdejanju ruske države po Nemcih s poznejšim uničenjem Nemčije po Amerikancih v svojo korist. Po mnenju Anglije bi bila postala Rusija s posejsto Carigrada s svojimi velikimi prirodnimi zakladi, ogromno industrijo in trgovino, ki bi se razvila na tej podlagi, desetkrat nevarnejši konkurent, kakor sama ob sebi relativno uboga in vedno na rop, uspeh in neuspeh navezana Nemčija. Podpirana z vso močjo od svojih zaveznikov bi bila Rusija zavzela Carigrad in Dunaj in sklenila leta 1916, konstruktiven mir, ki bi bil avstrijske narode osvobodil in končal vojso, ne da bi padla pri tem Evropa v kaos, pred katerim danes tudi Anglija trepeče, in ki bo urejen šele tedaj, ko bodo tudi v Rusiji nastopile zopet normalne razmere, če ne bo med tem Nemčija izkoristila slabosti in njene anarhične razmere ter dobila deželo in njena bogstva v svojo oblast. Morda upa Anglija, da ji bo prinesel največjo korist razvoj jezikovno- in kulturno-sorodne Amerike, ki se je povzdignila do svetovne sile. Morda utegne biti obenem tudi upanje, zagotoviti si s pomočjo League of Nations posest sedanega svetovnega britskega gospodarstva vzrok za vno, s katero podpira sicer skeptična angleška politika Wilsonova zadevanja za zvezo narodov. Ta zveza narodov bi pa bila popolnoma drugače koncipirana, kakor od Francije nameravana. Nekdaj tako glasna zahteva po »svobodi morja« je utihnula, ravno tako tudi ni več govora o tolikih drugih principih 14. Wilsonovih točk. V tem oziru si hoče ohraniti Anglija popolno prostost ter se v slučaju potrebe direktno sporazumeti z Združenimi državami. Demobilizacija na kopnem pa odgovarja v resnici njenim željam. Zato je dosegel Lloyd Georges v konceptu preliminarne miru za Nemčijo princip vojske najemnikov in odpravo splošne brambne dolžnosti, kar bi bil prvi praktični korak k zaželeni splošni demobilizaciji in ligi narodov.

Ko se je pred par dnevi svet deseterice bavil v načrtom predložiti sredi aprila Nemčiji v sprejem mirovne preliminarne v zgoraj orisanem smislu in obsegu ter do konca aprila cel sestavek v podpis, se je istočasno izrekel namen šele po dovršitvi tega dela lotiti se mirovnih pogajanj, ki so v zvezi z likvidacijo bivše avstro-ogrške monarhije. S tem se je upalo preprečiti obenem prizadevanje za združenje Nemške Avstrije na ta način, da bi se v nemški pogodbi mednarodne dolžnosti Nemčije, njeni gospodarski dogovori in finančna bremena določila tako obvezno, da bi postala brez njihove prekrsitve naknadna priklonitev Nemške Avstrije vsaj za daljšo dobo praktično neizvedljiva. S tem bi se poslalo za jugoslovanskega stališča na eni strani koroško mejno vprašanje, ker bi entente samostojni Avstriji priznala gotovo boljše meje, kakor pa Avstriji, ki bi bila le pri-rastek Nemčije; na drugi strani bi se zavlekel tako tudi jadranski problem, kar, sodeč po silovitih protestih italijanskih delegatov, nasprotuje interesom Italije. Sklicovali so se na besedilo londonskega pakta, ki ne dovoljuje nobenemu izmed kontrahentov sklepati miru brez privoljenja vseh ostalih. Vedno sklicevanje Italijanov na londonski pakt od aprila 1915., ki je postal danes vsem drugim velesilam neznosno breme in to zaradi svojega odločnega tajnega značaja, kakor tudi zaradi italijanskih, že itak izsiljevanju podobnih in kot tako tudi občutenih pogojev, ki so vsled razpada Avstrije izgubili svojo nekdanjo utemeljenost, ne bi podprlo italijanskih zahtev toliko, zlasti tudi, ker nasprotujejo Wilsonovemu nacionalnemu principu in principu samoodločbe, in ker se jim je Italija vrhutega sama zopet odrekla z rimsko pogodbo, sklenjeno aprila 1918 z dr. Trumbićem. Mnogo bolj bi pa utegnil podpreti italijanske zahteve zadnje dni nastali boljševiški prevrat na Ogrskem, če bi se izkazal, da je več kot samo mažarski manever. Prisilil bi mirovno konferenco, da pospeši svoje delovanje v toliko, da bi se moral posvet štirih, ki je tekom zadnjih 48 ur nadomestil svet deseterice, baviti takoj tudi z jadranskim vprašanjem. Od naše strani se je stavila zahteva, naj se Italija od pogajanj velesil v tej zadevi izključi, ker ne more biti o isti zadevi obenem stranka in sodnik. Kakor znano, je predlagala delegacija kraljestva SHS tudi v februarju, naj se ves kompleks spornih vprašanj med nami in Italijo odloči potom arbitraže, ter je ponudila predsedniku Wilsonu mesto razsodnika. Zastopniki Italije so ta predlog odklonili. Ni znano, ali bi bil Wilson pripravljen prevzeti to nalogo, faktično pa se trudijo ameriki zastopniki na vso moč, da bi pripravili Italijane k popustu v nesmiselnih zahtevah, ne le po onih, v londonskem paktu zagotovljenih ozemljih Primorske, Kranjske, Koroške in Dalmacije z 1.200.000 slovanskega prebivalstva, ampak tudi po Reki, pri čemer jih podpira mažarska vlada. Med amerikiškimi eksperti, ki študirajo jadransko vprašanje, obstojata dve stranki, ena protitalijanska, druga protislovanska ali bolje rečeno: antiitalijanska. Pa tudi te stranke, kakor tudi vsi oni Angleži in Francozi, ki so v splošnem Jugoslovonom naklonjeni in nam hočejo brez-

pogojno priznati Dalmacijo, Reko in večino otokov, stoje na stališču, da se mora Trst, Pulj in Gorico prepustiti Italijanom, pri čemer se prerekajo le o obseznosti zaledja, poudarjajoč geografske, klimatične, ekonomske, prometno politične in vse mogoče momente, samo ne principov nacionalnih mej in pravice samoodločbe. Z ekonomskega vidika se ventilira dvorezno vprašanje, ali gravitirata dolini Soče in Vipave proti Gorici in če bi mogli gospodarsko obstojati brez Gorice; dalje ali je ob zapadni obali Istre tehnično mogoča zgradba železnice, katero baje Italijani potrebujejo iz strateških ozirov in zaradi česar zahtevajo črto Pulj — Divača; če bi mogla preko Istre tvoriti mejo Raša, zaradi katerega vprašanja se gotovo nikdar ne bo moglo posušiti črnilo na papirju. Ne morem se spuščati v detaile, ki so sicer znani le članom dotičnih komisij velesil. Tudi v tem oziru so se opustila načela 14. točk Wilsonovih z dne 8. jan. 1918, katerih prva zahteva »javne pogodbe, javno razpravljanje« (open Covenants of peace, openly arrived at), in to tako, da se gotovo na nobenem kongresu stare diplomacije niso tako tajno vršila pogajanja kakor tu. Dočim dobivajo francoski časopisi tako malo informacij, da se zaradi tega že zelo pritožujejo, so angleški listi, posebno organi North cliffove preše nekoliko bolj poučeni. Znani angleški žurnalist dr. E. J. Dillon je poslal pod 2. marcem v London glede jadranskega vprašanja vest, katero najbolje da dobesedno napišem in prepuščam bralcu, da si ustvari svoj komentar:

»Zdi se, da se je jadranski problem za korak približal svoji rešitvi, katera pa v slučaju sprejetja ne bo zadovoljila javnosti v nobeni obeh prizadetih držav. Iz dobrega vira izvem, da je bil po vrtnitvi predsednika Wilsona stavljen eni izmed obeh udeleženi držav predlog za rešitev spora kompromisnim potom na ta način, da odstopi zase zahtevano ozemlje drugi državi proti denarni odškodnini (assistance), katero je smatral ameriški zastopnik za potrebno. Nisem pooblaščen predlog podrobneje opisati, ker bi izbruh javne nevolje pred končno ratifikacijo razbil obelodanjen pogajanja v deželi, ki naj odstopi teritorij proti finančni podpori.«

Med vzroki, s katerimi utemeljujejo italijanski delegatje svoje intransigentno evropski mir, poudarjajo pred vsem napeti politični položaj v deželi, zaradi katerega grozi vsled velikih vojnih žrtvei Italiji težka kriza, če bi izostali ekvivalentni rezultati. Med vojsko je narastel italijanski nacionalni dolg na 70 milijard lir (od tega 18 milijard v inozemstvu, zlasti v Angliji in severni Ameriki), dočim se ceni celo nacionalno premoženje na 90 milijard lir. Sicer nastopa Italija na pariškem kongresu v vlogi velesile na ravno istem kongresu, kjer nima velika Rusija in ves slovanski svet s 160 milijoni duš nobene odločilne besede. V resnici pa ni Italija nikaka velesila. Nima ne premoaga, ne železa, in limone in pomaranče ne morejo biti nadomestilo. Morda je to pomanjkanje obenem z njeno eksponirano obaljo in njeno ropazelnostjo eni vzrok, ki je gnal Italijo v vojsko ob strani Anglije; želja anektirati velike tujejezične kraje na severni meji ima mogoče tudi svoj vzrok v stremljenju prisvojiti si tamošnje velike vodne moči kot nadomestilo za manjkajoči premog. Italijanska trgovska bilanca je bila vedno neugodna in se je mogla izenačiti le s turističkim prometom in denarnimi pošiljavami velikanskega števila izseljencev. Med vojsko je mogla zaslužiti Amerika pri svojih vojnih dobavah, Anglija pri premoagu in paroplovbi, Francija pri denarju, ki so ga pustile v deželi alirane armade; Italija ni imela takih dohodkov, s kojima bi mogla kriti velike izdatke. Njeno prebivalstvo trpi lakoto, umrljivost otrok baje presega ono v Nemčiji. Izgube je občutila njena trgovska mornarica, ker je majhna, najbolj znašale so 60 % vseh njenih ladij. Sedaj se hoče tudi v tem odškodovati na račun nove jugoslovanske države in so že kupili s privoljenjem nemško-avstrijske vlade italijanski kapitalisti od dunajske Union banke večino akcijske avstrijskega Lloydja. Istočasno sta prešla na tihem drugi dve največji tržaški paroplovni podjetji, Avstro-Americana in Navigazione libera, v italijansko posest. Drugih namestu stare Avstrije nastalih držav, s kojih davčnim denarjem je bila avstrijska trgovska mornarica preje ustanovljena in podpirana, se sploh ni vprašalo v tej stvari, ki je eminentno javnega in mednarodnega interesa. Nemško-avstrijski državi je bilo samo na tem, da si zagurajo v tajnih dogovorih z Italijani protekcijo svojih trgovskih interesov v Trstu, upliv na tarife in prometna pota, da napravi poleg tega s prodajo akcijske po 2400 kron (nominala 400 kron) dobro kupčijo ter se preskrbi z devizami na ta način, da je bila plačana cena v italijanskih lirah v razmerju 2400:1000. Naša jugoslovanska država pa stoji pred nevarnostjo, da ne bo imela, — tudi če bi ji priznala mirovna pogodba kakor porabno pristanišče v Adriji — lastnih ladij, tako, da ne bo mogla urediti trgovskega pro-

meta po svojih željah in v svojem interesu, ampak da bomo navezani pri velikem pomanjkanju svetovne tonaže v svojem importu in eksportu, pred vsem lesa in premoga, na svoje italijanske nasprotnike. Tako postane vprašanje paroplovbe del jadranskega problema in sredstvo za italijanske politične in gospodarske gospodvalne ambicije na Balkanu. Naši od dolgih in težavnih mej na kopnem obdani državi grozi nevarnost, da bo odrezana tudi od morja, na katerem leži naša prihodnost. Ker je Italija preslaba, da bi sama izpeljala svoje načrte, je našla v Nemški Avstriji in Ogrski svoje pravne zaveznike, kakor kažejo ta prodaja Lloydja in dogodki na Reki. Ker je sama nezmožna, da bi obvarovala Trst ali Reko kot svojo posest pred dá ti pristanišči, nemški oziroma ogrski trgovini na razpolago, pripomogla lukama do pricvitanja ter obenem zadavila jugoslovansko državo, ki ne bo mogla dihati, ali pa da jo bode spravila v gospodarsko odvisnost od severnih sosedov. Isto velja za telegrafski promet. Dohler ne zgradimo z relativno nizkimi stroški 1 — 2 dolarjev na lastnem ozemlju brezžične postaje, ki bi mogla direktno korespondirati s Parizom, Ameriko, vzhodno Azijo, smo navezani na nemške in italijanske brzozjavne zveze, kjer se naše depeše ustavljajo ali potvarjajo. Veliki amerikiški korespondenčni biroji in listi ne bodo poslali stalnih zastopnikov v Jugoslavijo tako dolgo, dokler ne bodo mogli oddajati poljubno direktnih brzozjav domov. Medtem se inozemstvo o nas napačno informira, ali pa ne izve ničesar in izgubi zanimanje. Amerikanske banke morejo šele tedaj ustanoviti filijalke pri nas, firme šele tedaj vzdrževati svoje zastopnike, če morejo s slednjimi dnevno takoj in direktno korespondirati. (Dalje.)

Vatikan in ruska cerkev.

»Osservatore Romano« prinaša brzozjavke izmenjane med Sveto Stolico in Leninom. Na vesti o zaporu mohilevskega nadškofa msgr. Roppa, je poslal kardinal državni tajnik v imenu sv. očeta Leninu brzozjavko, v kateri zahteva, da naj takoj nadškofa odpusti, Lenin je odgovoril, da ni nadškof zaprt, ampak njegov nečak. Na to je predsednik vrhovne uprave pravoslavne cerkve msgr. Silvester, omski nadškof poslal sv. očetu naslednjo brzozjavko:

Trpljenje kristjanov pod boljševiki.

Njegovi svetostil

Omsk, 7. aprila 1919.

Vrhovna uprava pravoslavne cerkve v boljševikov prostih delih Rusije, se obrača na Vas, sv. oče, s prošnjo, da obrnete pozornost na sledeče:

Ko so se leta 1917. boljševiki polastili vlade v Rusiji, so začeli uničevati ne samo izobražene stanovne in umetnine, ampak tudi vse vere, njihove predstavnike in spomenike verskih družb, katere vsakdo spoštuje. Cerkve v Kremlju, v Moskvi, v Jaroslavu in Simferopolju so izropali. Mnogo cerkva je oskrunjenih. Zgodovinska dela in cerkvene knjižnice v Moskvi in Petrogradu so uničene. Kijevskega metropolita Vladimirja, okoli dvajset škofov in na stotine duhovnikov so usmrtili. Pred smrtno obsodbo odsekajo boljševiki svojim žrtvam roke in noge. Nekatere so celo žive pokopali.

Cerkvene procesije, ki so se jih udeležile velike množice ljudstva, v Petrogradu, Tuli in Harkovu so razgnali s streljanjem iz pušk. Kjer vladajo boljševiki, je Cerkev bolj preganjana kakor v prvih stoletjih krščanstva. Oskrunjajo redovnice, proglašajo podržavljenje žensk in svobodo najhujših strasti. Povsod se vidi glad, zima in smrt. Narod je zatiran in izpostavljen težkim preizkušnjam. Samo Sibirija, južne in uralske pokrajine opravljajo svoje državljanske in versko delo pod zaščito zakona.

S čutom težke boli, sv. oče, Vam sporočam muke in trpljenje milijonov Rusov. Iz razloga ljudske slege in ob spominu na krščansko bratstvo, upamo, da smemo računati, sv. oče, na Vaše sočutje kot predstavitelja krščanske Cerkev, da bodele počutili Vaše o tem, kar smo gori povedali in da mi molimo skupno z Vami k Onemu, ki drži v svojih rokah življenje in smrt, vroče molitve za one, ki na severovzhodu Evrope postajajo mučniki svoje vere zaradi Kristusa v dvajsetem stoletju.

Sv. oče je odgovoril na to s sledečo brzozjavko:

Nadškofu Silvestru, predsedniku vrhovne uprave, Omsk. Zahvaljujemo se Vaši Vzvišenosti za brzozjavko, ki ste nam jo poslali, in s celim srcem delimo težave in skrbi, ki nam jih sporočate, in kot namestnik Onega, ki je Vladar miru, vzdigu-jemo k nebu vroče molitve, da se skoraj vrne red in mir Rusiji in da prejmejo vsi pomoč in tolažbo nebesko.

Mirne vzbujačo?

(Izvirno poročilo »Slovenca«.)

Bern, 12. aprila. Nasproti trdim zahtevam Francije zastopa Lloyd George mnenje, da je treba blažje ravnati z Nemčijo in pomagati tudi Nemški Avstriji. Značilno je, da je poslal v ta namen generala Smutsa na Dunaj in v Pešto in da je poklical za svetovalca v Pariz Williama Dawsona, ki je ravno izdal knjigo, o kateri trdijo, da je »bilanca argumentov in koristi Evrope za obstanek Avstro-Ogrske«. V zvezi s tem je vredno vpoštevati, da so Angleži spravili bivšega cesarja Karla v Švico na varno.

Pariška uganka.

(Izvirno poročilo »Slovenca«.)

Bern, 12. aprila. Vse vesti, ki so krožile o rešitvi naših mej po jugoslovanskih časopisih, so netočne in slone le na več ali manj posrečenih kombinacijah. Niti jadranski problem, niti problem severnih iz vzhodnih mej ni rešen. Upravičeno se domneva, da bo Dalmacija z Reko pripadla nam, da sta Trst in Gorica zgubljena in da bo v Istri tvorila mejo Raša, toda odločenega ni nič. Delovna metoda posvetovanja četvorice je brez vsakega siste main skrivnostna, tako da niti pariško časopisje nima o rezultatih nobenih avtentičnih poročil. Prej ko slej pa se trdi, da bo preliminarni mir podpisan po veliki noči.

Mirovni posvet.

LDU, Bern, 13. aprila. Jugoslovanski tiskovni urad v Parizu javlja: Amerikanski listi so optimističnega naziranja, da se bodo še ta teden rešila vsa glavna vprašanja. — Sonninov list »Giornale d'Italia« odkrito priznava konflikt, ki je nastal med Italijo in Wilsonom, ki nasprotuje aneksiji Reke in italijanskim zahtevam v Dalmaciji.

Mirovni posvet in delavsko vprašanje.

LDU Bern, 13. aprila. Jugoslovanski tiskovni urad v Parizu javlja: V petek je razpravljal svet četverice o vprašanju saarske kotline. Končnega sporazuma ni bilo. Saarska kotlina bo imela lokalno upravo pod francoskim nadzorstvom. oPpoldne je konferenca v plenarni seji sprejela poročilo komisije za mednarodno zakonodajo. Konferenci je bilo predloženo nastopnih 9 resolucij, katere bo vsebovala tudi pogodba preliminarne miru: Človeško delo ne sme niti de iure, niti de facto veljati za kupčijsko blago; delavci in delodajalci imajo popolno pravo združevanje; otroci pod 14 leti ne smejo nameščati kot delavci niti v trgovini, niti v industriji; delavci imajo pravico do take plače, kakoršna odgovarja stopnji civilizacije njihovega časa in njihove pokrajine; enaka plača za enako delo brez ozira na spol delavcev, in sicer v količini in kakovosti; vsak delavec ima pravico do nedeljskega počitka, v primeru, da je to iz tehničnih razlogov nemogoče, popolnoma enakovreden počitek vsak teden; osemurni delavnik v industriji, tako da štave delavnih ur na teden ne preokrača 48; enakopravnost inorodnega delavca z domačim, ako ima prvi postavno pravico priselitve; nadzorstvo dela v vseh državah. To nadzorstvo obsega zlasti tudi ženske.

Zveza narodov.

LDU, Pariz, 14. aprila. (Brezžično.) Komisija za zvezo narodov je v izredno dolgi seji, ki je trajala do pol dveh ponoči, dokončala svoje delovanje. Razpravljalo se je o dveh važnih dodatnih določbah; amerikiški predlog, ki se tiče Monroejeve doktrine, je bil v svoji prvotni obliki sprejet že v četrtek, a verzija, katero je popravil in stiliziral mr. Carnaude, je bila odložena. Japonci so stavili drugi dodatni predlog, ki proglašja enakopravnost narodov, in ne, kakor so prej predlagali, enakopravnost plemen. To besedilo je bilo zabeleženo v predhodnici. Zanj je bilo oddanih 11 glasov od 17, a oni, ki so glasovali proti njemu, zlasti Amerika in Angleška, so zahtevali razne omejitve, tako da je bilo zadoščenje, katero so dosegli Japonci, bolj moralno kot stvarno. Prihodnjič bodo predložili dogovor plenarni seji v ratifikacijo.

LDU, Pariz, 13. aprila. (Brezžično.) Maršal Pétain je bil v soboto enoglasno izvoljen za člana akademije moralnih in političnih znanosti, kot naslednik Pavla Deschanelja, ki je postal naslovni član.

LDU Pariz, 13. aprila. (DKU) Zastopnik lista »New York Herald«, ki deluje pri mirovni konferenci, je vpogledal načrt za zvezo narodov, ki se imenuje sedaj Charta lige narodov. Glede Monroejeve doktrine in njenega sprejetja v načrt zveze narodov angleška delegacija po informacijah zastopnika ne bo ugovarjala. Sicer pa so v novem besedilu pomembni nastopni členi: Člen 3. določa rok in kraj sestankov. Člen 4. določa, da bo svet sestavljen iz zastopnikov Britanije, Francije, Ita-

lije, Japonske in iz zastopnikov štirih narodov, ki so člani zveze. Člen 8. se bavi z omejitvijo vojnih priprav z nekaterimi izjemami prejšnjega besedila. Člani zveze se morajo zavezati, da bodo oddajali popolnoma resnične podatke o stanju vojnih priprav na kopnem in na morju. Člen 12. zahteva, da se spori, ki bi mogli privedi do preloma odnosov, predložijo razsodišču ali svetu zveze narodov. Na noben način se ti spori ne smejo pred tremi meseci po sklepu razsodišča odločiti z vojno. Člen 14. predvideva ustanovitev stalnega mednarodnega sodnega doma. Člen 18. je po želji polkovnika Housa predelal lord Robert Cecil. V kulturi najvišje stoječi narodi bodo varili primitivnih narodov; pri tem se bo oziralo na sredstva, na zemljepisno lego mandatarja itd. Člen 25. ugotavlja enakopravnost moških in ženskih v častnih in v plačanih službah. Člen 26. je dobil dostavek, ki veli, da sme vsak član zveze narodov z dveletno dobo izstopiti iz zveze narodov, to pa je, ako je izpolnil vse svoje mednarodne obveznosti, zlasti proti zvezi narodov.

Nemčija.

Nov preobrat na Bavarskem.

LDU. Berlin, 14. aprila. (ČTU.) V Monakovem so včeraj opoldne upeljali vojaško diktaturo. Komunistični ljudski poverjenik za zunanje stvari dr. Lipp je pobegnil na neko kliniko. Vodja komunistov dr. Lewin je baje odpotoval v Švico. 16 komunistov so aretirali, med njimi proslulega Mühsama, Landauerja in Wagnerja. Za ponedeljek pričakujejo v Monakovem ypostavitev ustavne vlade Hoffmanna.

LDU. Nürnberg, 13. aprila. (DKU.) Poročilo tretjega armadnega zbora (Monakovo) javlja, da se je uprta monakovska posadka proti osrednjemu svetu. Posadka je postavila vojaško diktaturo in se je zavzela za Hoffmannovo ministrstvo. Akcija za zopetno pridobitev mesta se je uveljavila in se uspešno nadaljuje. Ministra za zunanje stvari dr. Lippa so vtaknili v blaznico. Dr. Levin je baje ušel. Skupno je bilo aretiranih 16 oseb.

LDU. Berlin, 14. aprila. (ČTU.) Posebni poročevalec »Berliner Tageblatt« poroča iz Monakovega, da so upropastili vlado svetov baje zblaznili odloki. Tako so med drugim sklenili komunisti tudi kominizacijo ženstva, vstevši zakonske žene.

LDU. Berlin, 14. aprila. (DKU.) Kakor poroča »Lokalanzeiger«, se je izvršil padec bavarske vlade svetov popolnoma mirno. Monakovsko prebivalstvo je izvedelo za preobrat šele zjutraj iz plakatov posadnega sveta.

Nemiri v Draždanih.

LDU. Leipzig, 14. aprila. (ČTU.) »Leipziger Allgemeine Zeitung« poroča, da je 300 tisoč državnih in deželnih čet na potu za vzdrževanje reda v Draždanih. Med zasadenimi udeležniki včerajšnjega puča v Draždanih je 18 Rusov.

LDU. Nauen, 13. aprila. (Brezlično.) Saksonsko celokupno ministrstvo je proglasilo na draždansko prebivalstvo nastopni manifest: Ministra Neuranga so usmrtili na zverinski način. Tako počenja je izziva vlado k najstrožjim odredbam. Obsedno stanje je proglašeno. Prosimo prebivalstvo, da miruje. Vlada bo takoj odredila vse potrebno za vzdrževanje miru in reda.

Razna poročila.

Boji na Koroškem.

Ljubljanski dopisni urad poroča z dne 14. aprila ob enajstih dopoldne iz uradnega vira: Dne 13. aprila so Nemci streljali z artiljerijo v odseku Dravograd, s strojnimi v odseku Pliberk. V odseku Labud so Nemci obstreljevali z lahko in težko artiljerijo tri vasi na južnem bregu Drave. Naša artiljerija je odgovarjala na Labud. V odseku Dobrava so napadli Nemci in streljali s topništvo na Ovšenice, Orličo vas in Brunnhof. Nemški napad ni uspel. Naši imajo 2 ranjenca.

Rusi in Jugoslavlani.

LDU. Bern, 14. aprila. Jugoslovanski tiskovni urad v Parizu poroča: Jugoslovanski tiskovni urad je priredil prijateljski diné, h kateremu so bili povabljeni člani ruskega tiskovnega urada. Namen tega sestanka je bil porazgovor in duševno zblizanje v teh za Slovence tako usodopolnih časih. Prisostvovali je več jugoslovanskih in ruskih politikov. Govorili so profesor Pavel Popović, Tresič - Pavičič, Smodlaka in Vošnjak, od Rusov pa bivši minister Savinkov, profesor Struve in publicist Viktorov. Dineja sta se udeležila tudi bivši minister Kononov in industrialec Trojakov. Govornik Savinkov je dejal med drugim, da je bratsko povabilo in pozornost Jugoslovancov globoko ganila Ruse, zlasti v teh za Rusijo tako težkih dneh, zakaj tudi v daljni tujini ne morejo pozabiti svoje nesrečne domovine. Profesor Struve je povdarjal v svojem govoru, da dokazuje veliko število ruskih intelek-

tualcev-demokratov, ki so kot prostovoljci žrtvovali svoje življenje v tej vojni, da se za osvobodjenje Jugoslovancov ni borila caristična Rusija, ampak ruski narod. Prisrčno bratstvo med Jugoslavljo in prenovljeno Rusijo se bo še bolj poglobilo.

Razstava jugoslovanskih kiparjev v Parizu.

LDU. Bern, 14. aprila. Jugoslovanski tiskovni urad v Parizu javlja: Predsednik francoske republike Poincaré je v soboto v prisotnosti generala Penelona, načelnika pariškega občinskega sveta Chassaigne-Goyona, prefekta Seine Autranda in ministra Lafferra otvoril razstavo jugoslovanskih kiparjev, na kateri je zastopan najbolj Meštovič. Poincaré je sprejel Jovanoviča, Rozandiča, Križmana in več drugih jugoslovanskih umetnikov ter poslanika Vesniča.

Razstava čeških umetnikov na Dunaju.

Dunaj, 14. aprila. (ČTU.) V poslopju čehoslovaškega poslaništva v Lobkovičevi palači je danes dopoldne ob navzočnosti ententnih misij z generalom Segrejem na čelu čehoslovaški pooblaščenec na Dunaju, Tusar, otvoril razstavo čehoslovaških umetnikov. Svečanosti otvoritvi so med drugimi prisostvovali tudi zastopniki oblasti, podjetij in društev na Dunaju, čehoslovaški umetniki in mecenji.

Zborovanje komunistov na Dunaju.

LDU. Dunaj, 14. aprila. (ČTU.) Včeraj dopoldne je imela komunistična stranka na Dunaju dve zborovanji. Med govorniki se je opazalo mnogo zastopnikov mažarskih komunistov. Sprejeli so nastopno resolucijo: Invalidi zahtevajo takoj izplačljivi dobavni prispevek po 800 kron za osebo, zvišanje invalidne rente na 15 kron dnevno in za invalide, ki se nahajajo v bolnišnicah dnevno plačo po 4 krome ter izročitev vseh vojnih bolnišnic v uporabo vsakršnih bolnikov. Nato so odkorakali udeležniki zborovanja z rdečimi zastavami proti državnemu uradu za vojaške zadeve. Na potu so ustavili avtomobile, jih izpraznili ter posadili v nje invalide.

Irška republika.

LDU. Bern, 13. aprila. (ČTU.) Vodja Sinnfeinevcev De Balera je izjavil v seji, ki se je dne 9. t. m. vršila v Dublinu, da se je na Irskem ustanovila samostojna irška republika. Irška ima svojo lastno voljo ljudstva slonečo vlado.

Poljaki zapuščajo Tešin.

LDU. Praha, 14. aprila. (ČTU.) Po dopisnih poročilih so Poljaki jeli zapuščati Tešin.

Politične novice.

+ Koroški za združitev z Jugoslavljo. Belgrajske »Službene Novine« poročajo: g. Stojan Protič, ministrski predsednik kraljevske vlade, je dobil prošnje z narodnih zborov v slovenski Koroški za ujedinitenje Koroške z našim kraljestvom, in sicer iz nastopnih krajev: Pliberk, Železna Kapla, Črna, Bistrica, Galicija, Možica, Prevalje, Mežiška dolina, Sv. Peter, Velkovec, Meža, Črnica, Sv. Danijel, Meža na Dravi, Ojstrica, Guštanj, Kotlje, Jezersko, Piharja ves, Strojna in Grm.

+ Glasovanje za Jugoslavljo v Črni. To je bila bomba za naše nasprotnike, ko se je razglasilo število glasov za Jugoslavljo: 1828 Slovencev v Črni na naši strani, in — samo eden nemškutar za Nemško Avstrijo. Ostali Nemci in nemškutarji pa so oddali izjavo, da so za nerazdeljeno Koroško. Lani ob tem času se je izjavil bivši nadučitelj in župan Grollnigg v ime občine pri nekem deželnem sestanku v Celovcu, da je črna občina zoper Jugoslavljo. Letos o božiču je zopet nekdo v Celovcu brez vsake legitimacije predal Črno za Nemško Avstrijo, češ: Črna — kmetije in delavci — so za Nemško Avstrijo. Sedaj pa naj sliši svet, kako resnicoljubni so Nemci! Naša občina šteje nekaj nad 2000 prebivalcev, in od teh se je prijavilo Jugoslovanci 1828 domačinov, drugi pa so ali privranci ali pa nemškutarji. Laž ima kratke noge.

+ Vprašanje Gorice pred mirovno konferenco. Belgrajske »Službene Novine« poročajo 6. aprila iz Pariza: Danes je bila konferenci izročena spomenica z rezultati plebiscita Gorice in Goriške. Po predvojni statistiki je bilo v tem ozemlju 154 tisoč Slovencev in 90.000 Italijanov. Spomenica pravi, da je etnografska meja ostala od 6. stoletja do danes neizpremenjena, da je bila Gorica vedno jako in kulturno nacionalno središče. Pri vseh preganjanjih tekom vojne od strani Avstrijcev so prednjačili goriški Slovenci. S podpismi znane plebiscita prošega leta in z originalnimi podpismi, zbranimi sedaj po občinah, je istotako dokazan slovenski značaj pokrajine. 70 od 100 odstotkov prebivalstva je podpisalo protest proti italijanski aneksiji in za priključitev Jugoslavlji. Spomenica vsebuje izčrpne statistične podatke po ob-

činah in zaključuje navajajoč radi primera, besedilo protestne deklaracije občine Breginj, okraj tolminski, v kateri se zahteva priključitev k Jugoslavlji.

+ Železničarska skupina Jugoslovanske strokovne zveze je izdala izjavo, v kateri se izjavlja z ozirom na sedanje razmere načeloma proti štrajku. Če bi se pa stanovske zahteve železničarjev ne dale uresničiti na drugi način, je JSZ pripravljena stopiti tudi v štrajk, vendar pa je za ta slučaj potrebno sporazumno sodelovanje vseh treh železničarskih organizacij na Slovenskem, da železničarji nastopijo kot celoten stan pod skupnim vodilnim odborom vseh treh organizacij.

+ Čez osem dni šele je »Slov. Narod« sklenil »škodljivost« resolucij, ki jih je sklenil shod V. L. S. v Dobrépoljah dne 20. sušca in ki so bile objavljene v »Slovenecu« dne 6. t. m. Včerajšnji »Narod« se zgraža nad tem, da je shod v posebni resoluciji dal duška zahtevi ljudstva, da se čimprej razpišejo volitve v konstituantu. Pravi, da resolucija narodnega predstavništva ne priznava. Saj menda zna brati in zato lahko bere v drugi resoluciji, ki mu je glavni kamen spodtike, naj narodno predstavništvo samo izdela demokratični načrt za konstituantu in volitve. To se vendar pravi, da se priznava to predstavništvo, toda le začasno, da se pa naj čimprej skliče od ljudstva izvoljen parlament. Da bi pa to začasno predstavništvo reševalo definitivno našo ustavo, zoper to je naperjen konec te resolucije. Kdor je demokrat, mora tako resolucijo le pozdravljati!

+ Demokratična stilistika — hura! Sinočni »Narod« nas je obogatil zopet s šopkom lepo dišečih stilističnih cvetk. Naj podamo nekatere, ker se bodo vsakomur dobro prilegle v urah dolgočasje: »Dobrepolje — Hura!« je naslov članka. Filozofsko jedro članka se glasi: »Kar nas je poštenih, smo sporazumni: V tem znamenju ne bomo nehali klicati: Hura!« — Pretresljiv je konec: »Jugoslovanski demokrati, na plan! Hura!« — Katastrofalne posledice nedeljske »Slovenčeve« notice »Vse za narod« pa je pribil v jedrnatem in globokomnem stavku: »V tem znamenju ne bomo prenehali s svojim klicem: Hura!« — To nas resnično tolaži, da ne bo še prenehal in da bomo še imeli srečo in užitek brati bisere najnovejše demokratične stilistike, n. pr. take-le: »Mi demokratije smo zoper volitve — hura!« »Mi demokratije smo proti socializaciji velikih obratov — hura!« »Kapital je naš — hura!« »Kdor ni z nami, je proti državi in zasluži vrv — hura!«

+ Sovražnike države išče sinočni »Narod« v vrstah naše stranke. Mi smatramo tako pisanje za tako malo resno, da se proti takemu očitku niti braniti nemočemo. Čisto vseeno nam je, kaj piše »Narod« v tem pogledu. Iz njegove pisave odseva le duh, ki vlada v njegovih vrstah. Po zgledu policijskih držav ti čudni demokratije iščejo sovražnikov države in smatrajo klic ljudstva, ki hoče imeti v državi svojo besedo, za državi sovražen, se hudejejo radi zahteve, naj se podzravijo veliki obrati, in ne kažejo za socialne in politične potrebe ljudstva nobenega smisla. Storili bomo vse, kar je v naših močeh, da bo ta duh zmagal, predno bo narodu in državi mogel resno škodovati.

+ Trpljenje Slovencev v Prekmurju. Naši ljudje, ki prihajajo iz Prekmurja poročajo, da je ljudstvo tam zelo razburjeno in popolnoma obupano. Želi in pričakuje jugoslovanske pomoči. Socijalisti, ki so imeli prvotno vladno moč, so popolnoma izgubili in na njihovo mesto so stopili izrecno madžaronski boljševiki. Prirejajo shode, na katerih propagirajo za staro madžarsko državo, nastopajo proti veri, zahtevajo svoboden zakon in za otroke hočejo postaviti posebne državne vzgojevalnice. Kdor hoče ugovarjati njihovim zahtevam, ga takoj zapro, onega pa, ki se skuša s silo braniti, na mestu ustrelijo. Posebno strogo pazijo na duhovnike, o katerih sumijo, da so za Jugoslovane.

+ Mostarsko uradnišvo proti stavki. »Rije« Srba, Hrvata i Slovenaca« prinaša izjavo drž. uradnikov v Mostaru, v kateri se izrekajo proti stavki uradništva. Trpeli smo od detinstva pod Avstro-Ogrsko; duše so nam zaslužili, kot odrasli smo sramotno robovali, pa sedaj, ko smo doživeli uresničenje stoletnega sna našega naroda: osvobodjenje, naj mi državni uradniki, ki smo s prisego vladanja zaobljubili troimen-skemu narodu, da nam je sreča naroda edini namen dela, a dobro države edini spás, dopustimo, da nenarodni in destruktivni elementi podkopljejo temelj naše državne zgradbe?

+ Monsignor Faidutti. Splitski »Jadran« poroča: Znani parlamentarec in vodja konservativne italijanske stranke, večletni poslanec v dunajskem parlamentu msgr. Faidutti je prejel te dni od italijanske oblasti odlok, s katerim ga odpusčajo iz službe kot metropolitanskega prepozita v Gorici. Msgr. Faidutti ni od poloma Avstrije došel v Gorico.

+ Cadorna in Kobarid. »Journal des Débats« prinaša poročilo časnikarskega poročevalca o pogovoru z bivšim italijanskim poveljnikom Cadorno. Cadorna ogorčen zavrača trditve, da bi bil on po porazu pri Kobaridu dal povelje, da se armada umakne na črto Pad-Mincio. Odločno zanika trditve, da je šel maršal Foch ustavit italijansko armado na Pitvi. Sploh mu je pa najljubše, da o tem nič ne sliši. In to mu prav radi verjamemo!

+ Stjepan Radić v preiskovalnem zaporu. Zagrebška policija je izročila Stjepana Radića sodišču, kjer se proti njemu nadaljuje preiskava.

+ Čehi delajo red v Italiji. »Obzor« poroča iz Berna, da je bilo v južna Italijo poslanih veliko število čeških legionarjev, da delajo tam red in zasledujejo bande dezertirjev in civilistov, ki plenijo in požigajo. Tudi v zgornji Italiji je po večjih mestih več čeških legij, da vzdržujejo red.

Dnevne novice.

— Imenovanje. Okrajni glavar dr. Viljem Baltič, pridelen ministrstvu za notranje zadeve je imenovan za vladnega svetnika, okrajni komisar dr. Franc Logar je pridelen ministrskemu podpredsedniku dr. Korošču pa za vladnega tajnika.

— Imenovanja pri južni železnici. Imenovani so: višji revident in postajenačelnik v Logatcu Franc Vidic za transportnega kontrolorja pri obratnem nadzorstvu Ljubljana, pridelen v Mariboru, višji revident v Ljubljani Rudolf Jakhel za postajenačelnika v Celju, višji revident Srečko Ramer za postajenačelnika v Rajhenburgu in revident Jožef Grile za postajenačelnika v Poljčanah.

— Begunski sosvet. Te dni so imeli begunci iz vseh krajev zasedenega ozemlja sestanek v gostilni Zlatorog v Ljubljani. Posvetovali so se, kako bi si izboljšali svoje žalosne razmere. Rezultat posvetovanja je bil ta, da so izvolili izmed sebe poseben odbor »sosveta«, ki šteje 9 članov. Ta odbor se bo skupno s posredovalnim uradom za begunce v Ljubljani in še s 3 člani, zastopniki deželne vlade, bavil z vsemi begunskimi vprašanji. V ta namen so begunci sklenili več resolucij in jih poslali na deželno vlado.

— Pisarna Jugoslovanske strokovne zveze se je preselila iz Ljudskega doma v Jugoslovansko tiskarno, II. nadstropje (po- leg tajništva S. L. S.). Vsi dopisi in vprašanja naj se pošiljajo vedno na novi naslov. Uradne ure so od 8. do 12. ure dopoldne in od 1. do 3. ure popoldne.

— Zvišanje oskrbovalnih taks. Vsem deželnim bolnicam na Slov. Štajerskem je deželna vlada dovolila sledeči povišek oskrbovalnih taks: za I. razred od 28 K na 30 K, za II. razred od 16 K na 18 K in za III. razred od 4 K 50 vin. na 7 K. — V ženski bolnici v Novem mestu se zvišajo take se za I. razred na 20 K, za II. razred na 15 kron in za III. razred na 5 K 50 vin.

— Slovenski ujetniki na Italijanskem. Za slovenske ujetnike domačega 17. pešpolka v taborišču Teano pri Kaserti je vsled posredovanja polkovnega župnika Martina Škerjanca deželna vlada nakazala podporo 1000 frankov. Večji znesek se dovoli za podporo slovenskih ujetnikov v Italiji sploh.

— Napad na vlak. LDU Maribor, dne 14. aprila. Pred kratkim so med postajama Pragersko in Slovensko Bistrico metali neznanzi zločinci na nočni vlak Ljubljana — Maribor ročne granate. Ena je zadela poštni ambulančni voz, kjer je povzročila veliko škode.

— Red na pošti. Iz Brežic nam poročajo, da dobe »Slovenca« redni naročniki vsak drug dan po dve številki hkratu, mejtem, ko ga dobiva razprodajalec redno. Kdor ga hoče tedaj brati, ga mora kupiti, dasi ima naročenega. Ne vemo, kje tiči temu vzrok. Če prihaja redno enemu, bi moral prihajati istotako redno tudi drugim.

— Licence za kinematografe v Sloveniji, ki bi imeli ugasniti s 14. aprilom, se podaljšajo do tedaj, ko izide izvršilna naredba o podzavljenju in monopolizaciji kinematografv.

— Panika med verižniki. Iz Sarajeva poročajo: Vsled prihoda ameriške masti, slanine in svinjskega mesa je zavladala med verižniki silna panika. Sedaj, ko so meje odprte za uvoz prekomorskega blaga, se bodo življenjske razmere vsak dan zboljšavale, a verižniki bodo doživljali tudi vsak dan nova razočaranja.

— Novo štetje ur. Belgrajska »Pravda« javlja, da je ministrski svet sklenil, da se na vsem ozemlju kraljevstva SHS uvede s 1. majem novo štetje dnevnega časa od 1 do 24 ur.

— Srbski kazenski zakon razširjen na vse ozemlje SHS. Belgrajske »Službene Novine« prinašajo naredbo, da se pravomočnost poglavja IX. in X. kazenskega zakona za kraljevino Srbijo razširi na vse ozemlje kraljevstva SHS.

— Kako ceno je na Reki. Na Reki stane mala škaltjica vžgalic od 1 K 20 v do 1 K 40 v.

— **Poroka.** V Belgradu se je poročil poslanec narodnega predstavništva prof. dr. Pavel Pestotnik z gospo Geršakovo iz Ljubljane. Poročal je ministrski podpredsednik dr. Korošec, za priči sta bila ministri dr. Kramer in Lukinč.

— **Razpis dveh zdravniških mest pri južni železnici v Ljubljani.** Južna železnica razpisuje s tem dvoje mest železniških zdravnikov v Ljubljani. Kompetenti morajo biti doktorji vsega zdravilstva ter fizično sposobni za službo. V prošnjah naj navedejo, ako imajo že kako stalno mesto ter podajo izjavo, da bi v bodoče poleg železniške službe sprejeli kako drugo stalno mesto le s privolenjem južne železnice; priložiti je treba krstni list, domovinski list, kratek curriculum vitae s pričevali o študijah in dosedanjem službovanju. Nasloviti se morajo prošnje na administrativno ravnanje na Dunaju ter oddati do vstefega 25. malega travna t. l. pri personalnem oddelku obratnega nadzorništva južne železnice v Ljubljani (Vojaška ulica), kjer se dobijo tudi vsa nadaljna pojasnila. O fizični sposobnosti kompetentov bo oddal svoje mnenje sanitetni konzulent gospod dr. Ivan Geiger, železniški zdravnik v Ljubljani.

— **Prosi se dotičnega,** ki je dal pismo, prinešeno iz Italije naslovljeno na Ivano Dolenc, Javornik, da naznani svoj naslov proti povrnitvi stroškov na Ivano Dolenc, p. Javornik, Gorenjsko. Pismo je bilo oddano na pošto v Polhovem Gradcu.

Ljubljanske novice.

Ij **Prosvetno društvo za kolodvorski okraj.** Danes zvečer ob 8. bo odborova seja.

Ij **Vodnikova slavnost** naše prosvete se vrši v nedeljo dne 6. majnika v Ljudskem domu. Podrobnosti priobčimo prihodnje dni.

Ij **Pevska vaja** se vrši v sredo 16. t. m. točno ob osmih zvečer v društveni sobi na Jurčičevem trgu za ves zbor. To bo hkrati pred veliko nočjo zadnja skupna skušnja, zato prosim, pridite vsi! Pevodvaja.

Ij **O moderni in higijenični kosmetiki.** Naznanjamo, da nadaljuje g. dr. Ivan Pintar to svoje predavanje v sredo dne 16. t. mes. ob 8. uri zvečer v veliki dvorani Mestnega doma ter vabimo k obilni udeležbi. Vstopnina 1 K.

Ij **Slomškova zveza.** Prijateljski sestanek članov Slom. Zv. se vrši na Vel. sredo ob 10. dop. v Ljud. Domu I. desno. Prost razgovor o sedanjem učit. in šol. položaju. Dobrodošli so posebno tovariši z dežele.

Ij **Slovensko zdravniško društvo** vabi vse svoje člane na sestanek dne 15. t. m. ob 5. uri popoldne v hotelu Union v »rožicah«. Sestanka se udeležijo gosp. profesor dr. Čačkovič iz Zagreba in so še posebej vabljeni ljubljanski gospodje kirurgi.

Ij **Društvo zasebnih uradnikov** in uradnic naznanja, da srbohrvaški tečaj med velikonočnimi počitnicami odpade in se zopet prične v petek 25. t. m.

Ij **Krojaški mojstri** se vljudo vabijo danes v torek dne 15. aprila ob 7. uri zvečer na važen sestanek, ki se bo vršil v gostilni pri Zabukovcu »Zlati ribi«. Udeležite se ga vsi, ker stvar je resna in vsakomur posebno v korist!

Ij **Socialnodemokratski shod.** V nedeljo popoldne je bil pred Mestnim domom socialnodemokratski shod, na katerem so govorniki razpravljali o ljubljanski aprovizaciji, o razmerah v vodmatški jubilejni ubožnici ter o potrebi uvedbe splošne in enake volilne pravice za ljubljanski občinski svet. Sprejelo se je resolucije, v katerih se protestira proti sedanjim aprovizacijskim razmeram, kakor tudi onim v jubilejni ubožnici, ter zahteva uvedbo splošne in enake volilne pravice.

Ij **Sestanek bivših vojnih dobaviteljev,** ki imajo še terjatve proti staremu avstrijskemu erarju, se je vršil v nedeljo dopoldne. Ugotovilo se je, da dosedaj še ničesar niso dosegli, da bi likvidirali vojno ministrstvo na Dunaju izplačalo te terjatve. Stavila se je na vlado nova resolucija, ki zahteva med drugim, da odpošlje vlada dva zastopnika upnikov kot vladna odposlanca v Belgrad, na Dunaj in v Prago, da proučita način, kako priti do izplačila. Za slučaj, da bi resolucija ostala brezuspešna, nameravajo nastopiti pravno pot. Končno se je izvolil nov odbor, katerega predsednik je g. Zeball.

Ij **Splošno društvo jugoslovanskih vpojoencev** v Ljubljani sklicuje javni društveni shod v torek, dne 16. t. m. ob 10. uri dopoldne pred Mestnim domom v Ljubljani. Dnevni red: Beda vpojoencev. Zahtevanje takojšnje pomoči.

— Časi so resni! Tovariši udeležite se, da dejansko pokažemo našo potrebo. Predsednik je g. Zeball.

Ij **Gremij trgovcev** naznanja svojim članom, da je preselil svojo pisarno v Gradišče št. 17, I. nadstr. Uradne ure od 8. do 2. ure.

Ij **Usmiljena srca!** V Rožni dolini št. 10 pri Ljubljani je umrl na posledicah vojne

delavec Podlesnik. Zapustil je 11 otrok, izmed katerih je 10 v starosti od 6 mesecev do 14 let. Uboga vdova je vsega usmiljenja vredna. Darove v denarju, blagu ali hrani drage volje sprejema »Dobrodelnost« v Ljubljani, Poljanska cesta 4.

ljani. In na tega naj pridejo agitirani za novi pod srancoskim nadzorstvom. Popoldne je pod 14 leti se ne smejo nameščati kot delavci domačim, ako ima prvi postavno pravico.

Ij **Letalska stotinja SHS** sprejme več dobrih civilnih tesarjev, mizarjev in enega kovinskega strugarja v službo. Prosilci naj se prijavijo osebno pri poveljstvu stotnije v Spodnji Šiški.

Najnovejše.

STROGA KONTROLA TRGOVINE Z ŽIVILI.

Izvozni listi za živež.

(Izvirno poročilo »Slovenca«.)

m Belgrad, 14. aprila. Minister za prehrano dr. Korošec je uvedel za trgovino žita, mesa in masti uvozne liste, ki se bodo izdajali le za aprovizacije in trgovce. Za promet v eni pokrajini bodo izdajale izvozne liste okrožne oblasti, za promet iz ene pokrajine v drugo pa pokrajinske vlade. Ti izvozni listi bodo imeli značaj javnih listin ter jih ne bo mogoče prenesti na drugo osebo.

POLITIČNI POLOŽAJ.

(Izvirno poročilo »Slovenca«.)

m Belgrad, 14. aprila. V političnem položaju ni prišlo do nobene znatne spremembe. Važna je le izjava ministrskega predsednika Protića, ki jo je podal v radikalnem klubu, da mu je notranji minister Pribičević izjavil, da nova stranka ne misli Protiću glasovati nezaupnice. V slučaju, če bi prišlo do opozicije bloka, bi odstopila celokupna vlada.

KRONSKI SVET.

(Izvirno poročilo »Slovenca«.)

m Belgrad, 14. aprila. V soboto popoldne se je vršil kronski svet pod predsedstvom regenta Aleksandra. Udeležili so se ga vsi ministri. V poučenih krogih se govori, da je kronski svet razpravljal o resnih vojaških vprašanjih.

RADIKALNI DISIDENTI MOLČE.

(Izvirno poročilo »Slovenca«.)

m Belgrad, 14. aprila. Radikalni disidenti so odklonili podati izjavo, kakšno stališče zavzemajo napram demokratskemu bloku, češ da je organizacija šele v teku. Tozadevno izjavo bodo podali pozneje.

BOJ V SOCIJALNI DEMOKRACIJI.

(Izvirno poročilo »Slovenca«.)

m Zagreb, 14. aprila. O Veliki noči bi se imel vršiti v Brodu na Savi kongres vseh socialno-demokratskih strank v Jugoslaviji v svrhu zedinjenja. Ta shod je sklicala srbijanska soc. dem. stranka. Vrši se hud boj med levico in desnico. Desnica je za to, da se potom parlamentarizma doseže socialistična država, levica bi pa rada s krvavim preobratom uvedla diktaturo proletarijata. Radi nesoglasij se kongres ne bo vršil, pač pa se bodo 6. maja sešli v Belgradu glavni zastopniki socialističnih organizacij.

ZBOROVANJE SRBSKIH SOCIALISTOV.

(Izvirno poročilo »Slovenca«.)

m Belgrad, 14. aprila. Danes so imeli socialisti zborovanje. Protestirali so proti rešitvi stanovanskega vprašanja, proti omejitvi svobodnega tiska in zborovanja.

ZA GRŠKO-JUGOSLOVANSKI RUMUNSKI BLOK.

(Izvirno poročilo »Slovenca«.)

m Belgrad, 14. aprila. Nikola Pašić je izjavil dopisniku »Tempsa«, da vprašanje mej med Srbijo in Rumunijo napreduje. Ako se bo to vprašanje rešilo na ugoden način, bi se mogel nanovo oživotvoriti stari grško-srbski-rumunski blok. Na ta način bi zginila nevarnost boljševizma v Rumuniji.

ITALIJA SE NE MORE ODREČI.

(Izvirno poročilo »Slovenca«.)

m Reka, 14. aprila. »Giornale d'Italia« piše, da se Italija nikakor ne more odreči Reki, Zadru, Šibeniku in dalmatinskim otokom. Nobena italijanska vlada ne bi mogla podpisati miru, ki bi kaj takega sklenili.

ENTENTNI ČASNIKARJI V JUGOSLAVIJI.

(Izvirno poročilo »Slovenca«.)

m Reka, 14. aprila. Ameriški, angleški in francoski časnikarji, ki so bili nedavno v Ljubljani in Zagrebu, so z Reke na francoski torpedovki odpotovali v Split.

SRBSKI SOKOL V ZAGREBU.

(Izvirno poročilo »Slovenca«.)

m Zagreb, 14. aprila. Včeraj popoldne ob 3. uri se je vršil velik shod srbskih Sokolov, ki so v znak popolnega narodnega ujedinjenja sklenili, da se njihovo društvo ne bo več imenovalo srbski Sokol, marveč Sokol v Zagrebu.

NOV KRALJEVI DVOR.

(Izvirno poročilo »Slovenca«.)

m Belgrad, 14. aprila. Potrjuje se vest, da se bo na Kalimegdanu sezidal nov kraljevi dvor. Dosedanji konak bodo porabili za zunanje ministrstvo.

BELGRAJSKO ČASOPISJE O NOvem BLOKU.

LDU Belgrad, 14. aprila. Belgrajsko časopisje se živahno bavi s fuzijo bivšega demokratskega kluba s srbskimi opozicijskimi strankami. Večina listov pozdravlja to združitev. »Pravda« piše med drugim: Konstituiranje demokratske zajednice, proklamiranje za manifestom dne 1. aprila t. l., znači novo dobo v našem političnem življenju. S tem se enkrat zaključijo dosedanja narodna razdvojenost in začne nova srečnejša doba političnega in državnega življenja celokupnega našega naroda. Namesto plemenskih, pokrajinskih in lokalnih strank stopa sedaj prvi pot na površje stranka, ki nosi splošen narodni značaj in ki razširja svoj delokrog na vse ozemlje našega naroda od Soče do Vardarja, od Celovca do Djevdjelije. Potreba ustvariti tako močne politične skupine je bila za vsakega očividna, komur leži na srcu boljša bodočnost naše domovine. — »Večerne Novosti« pravijo v svojem članku »Grupiranje strak«, da je brezdvomna korist, ker se je pomedla iz strank razcepljenost, ki je bila dosedaj silno škodljiva za naše parlamentarno življenje. Radikalna stranka je bila zato tako močna, ker so bile ostale stranke raztrgane. Stranke so morale po potrebi sklepati kompromise z radikali in tudi ti z opozicijo.

SVETOVNA REVOLUCIJA V DESETH LETIH.

LDU Stockholm, 14. aprila. Zastopnik Wolffovega urada poroča o razgovoru, ki ga je imel pred kratkim z Ljeningom, nastopno: Ljening je priznal, da se je v svojem naziranju, do kdaj mora nastopiti svetovna revolucija, vračunal. Ta bo nastopila najkasneje v desetih letih. Rusija pa ne more tako dolgo čakati. Kar najhitreje je treba poskrbeti za prometne možnosti. Železniške proge se morajo čimprej popraviti. Železi bi bilo, da v tem oziru pomagajo tudi nemški inženirji in da bi Rusija dobila tudi nemške lokomotive na razpolago.

Prosveta.

pr Ugrabljenja Evelina Paljači. Ko se je v jeseni pripravljala otvoritev našega gledališča, smo sanjali o lepih dneh, govorili, pisali in deklamirali slaspeve prepore svoje narodne umetnosti in delali načrte, da je bilo kaj. Med drugimi hvalevrednimi osnutki, je bil tudi umetniški svet, ki je združil nekaj najboljših naših ljudi, ki imajo smisla za lepo in za pravo umetnost. Uprizorjena »Evelina« pa je dokazala, da ali umetniški svet nič ne dela, ali pa je brez moči in vpliva, ker če kaj nima z umetnostjo ničesar stika, ga »Evelina« nima in, če je kaj grdega in nizkega, je to Evelina. Človeka je sram in ne more razumeti, da je prostora na našem odru, v našem prvem in največjem gledališču takim nestvorom. Stvar je preočljiva, da bi mogel tu utemeljiti svojo obsodbo. Pozovem za pričo vse resno bčinstvo, ki ima čut pravne dostojnosti, naj samo obračuna z vodstvom in s tistimi merodajnimi činitelji, ki z vsilo butajo ob vrata našega svetišča z umazanim kopitom. Nam je pri srcu v prvi vrsti naša mladina, naš naraščaj. Naša mladina bo morala brzkone oprostiti drage ujarmljene brate tujega robstva. To bo trdo delo, ki ga bo mogel izvršiti samo pravno in telesno trd, močan in jeklen rod. K temu pa je treba mladino, naš up, vzgojiti. S takimi sredstvi pa delate z vsilo proti nam. Oni mali prostor tam zadaj pri vratih, kjer se tišči revni dijak, naša nada, oni prostor mi je v gledališču vedno najsvetejši. Skoro bi rekel, da je z malimi izjemami samo tam zastopana smisel za pravo umetnost, težnja po vzvišenem, hrepenenje po lepoti, tam je polje, kamor pada zrnje z odra, da rodi sad ali osat. In tem nežnim srcem vsiljujete tako hrano! Se-le zavedate škod! Proti taki potvori umetnosti najodločnejše protestiramo v imenu onih mladih nadebudnežev, ki morda v trenutku niti ne čutijo, kako grenak je trup, ki se jim ga nudi pod lažnim umetnostjo. Pozivljamo javne činitelje, ki morajo skrbeti za pravost, one činitelje, ki so pred nedavnim časom odločno iztrebili na mah tolerančne hiše, da je ta nevarnost veliko večja. Kdor ima opraviti z odgojo, ve, kam pelje taka pot mladino in ve za posledice. Mislim, da imajo bratje Čehi tudi kaj boljšega in prav dobrega za oder in bi se dobri, jedrnat česki narod lepo zahvalil svojim apostolom, če bi vedel, da nam hočejo z enakimi izrodki bolnih duš vsiljevati mnenje o njegovi umetnosti. »Evelina« spada kam drugam, pa ne na naš oder. In oni, ki jim je tako pri srcu, naj gredo ž njo! Srečno pot! Paljači je vodil Rukavina. Uspela je opera dokaj dobro. Zbor se mi zdi, se je malo posušil, ni več tako točen, inšen in ne tako močan, kot je

bil. Drvota je bil zopet dosledno na vrhuncu. Druge vloge so bile povprečno prav dobre.

Zagrebška borza.

LDU. Zagreb, 12. aprila. Zaključni kurzi na današnji borzi:

	Donari	Blago
Banka za trg., obrt in industrijo	480	470
Banka in branilnica za Primorje	—	—
na sušaku, nove delnice . . .	510	520
Hrvatska eskomptna banka . . .	1415	1425
Eskomptna in men. banka, Brod	—	—
nove delnice . . .	—	400
Hipotekarna banka, Zagreb	—	—
nove delnice . . .	—	398
Jadranska banka, nove . . .	—	880
Hrvatska kreditna banka nove	895	905
Obrtna banka	228	232
Poljedelska banka	102	106
Prva hrvatska hranilnica, stare	—	9025
nove	—	8800
Rečka pučka banka	206	210
Zemaljska banka	705	715
Sladkorna tovarna, Osijek . . .	2500	2750
4 1/2% zadolž. hr.-slav. hip. banke	112	116
4 1/2% zadolžnice mesta Zagreba .	112	116

Aprovizacija.

a Prodajalci krušne moke namesto kruha. Na vsako krušno rodbinsko legitimacijo, na katero je pritisnil prodajalec krušne moke svojo štampiljico, se dobi za vsako osebo 1 kg krušne moke, ki stane 4 K 66 vin. Strankam se smejo odvzeti le odrezki za sredo, četrtak, petek in soboto. Kdor pa ne more vzeti na enkrat vse krušne moke, jo vzame lahko tudi samo na eden ali dva odrezka. V tem slučaju imajo prodajalci krušne moke postopati sledeče: N. pr.: Na krušni legitimaciji je vpisanih 5 oseb. Ker dobi vsaka oseba po 1 kg moke, dobi stranka na 4 odrezke za sredo, četrtak, petek in soboto skupaj 5 kg moke. Če ne more vzeti stranka hkratu vse moke, dobi lahko na odrezek za sredo četrtino vse moke, torej 1 in četrt kg, na odrezke za sredo in četrtak polovico moke, torej 2 in pol kg itd. Na ostale 4 odrezke se bode dobilo pozneje še po 40 dkg moke za osebo, kar se pravočasno objavi. Stem bode cela krušna legitimacija izrabljena, ker se na tekoče krušne legitimacije ne dobi za osebo več kot skupaj 1 kg 40 dkg moke namesto kruha.

a Krušno moko bodo prodajali. — V I. okraju. Na krušne izkaznice št. 1 in 2 Čizman, Pred Škofijo, na krušno izkaznico št. 3 in 4 Špenko, Kopitarjeva ulica. — V II. okraju. Na krušne izkaznice št. 5, 6 in 7 Zorman, Stari trg, na krušne izkaznice št. 8, 9 in 10 Zorc, Sv. Florijana ulica. — V III. okraju. Na krušne izkaznice št. 11, 12 in 13 Vreček, Korunova ulica, na krušne izkaznice št. 14 in 15 Velkavrh, Rimska cesta. — V IV. okraju. Na krušne izkaznice št. 16, 17 in 18 Fajdiga, Valvazorjev trg, na krušne izkaznice št. 19 in 20 Leskovec-Meden, Jurčičev trg. — V V. okraju. Na krušne izkaznice št. 21, 22 in 23 Zorc, Dunajska cesta, na krušne izkaznice št. 24, 25 in 26 Sark, Marije Terezije cesta. — V VI. okraju. Na krušne izkaznice št. 27, 28 in 29 Simončič, Sv. Petra cesta, na krušne izkaznice št. 30 in 31 Mencinger Anton, Sv. Petra cesta. — V VII. okraju. Na krušne izkaznice št. 32 in 33 Skubic, Sp. Šiška, na krušne izkaznice št. 34 in 35 Zorman, Sp. Šiška. — V VIII. okraju. Na krušne izkaznice št. 36, 37 in 38 Šarabon, Zaloška cesta, na krušne izkaznice št. 39, 40 in 41 Sušnik, Zaloška cesta. — V IX. okraju. Na krušne izkaznice št. 42 in 43 Marenče, Dolenjska cesta. — X. okraju. Na krušne izkaznice št. 44, 45 in 46, Marn, Glince.

a Prodajalci kruha in peki naj v torek vprašajo vsako stranko, ako hoče mesto kruha krušno moko. Kdor hoče moko, naj se mu vrne krušne karte in prečrta krušno legitimacijo, na katero bode potem dobival moko v gori navedenih trgovinah. Krušne izkaznice pa spravi prodajalec moke, da se izkaže, koliko je izdal moke.

a Gori navedeni prodajalci krušne moke naj se takoj zgloso v mestno posvetovalnico, ker se mora moka že v sredo zjutraj prodajati.

a Vsi prodajalci moke naj se zgloso v torek ob 9. uri v mestno posvetovalnico, ker se bode dajalo za praznike na vsako izkaznico za moko še pol kilograma moke za pecivo. Kilogram moke za kuho, ki se dobi vsakih 14 dni, se nakaže pozneje drugi teden.

a Prispevki za cenejši kruh za člane ubožne akcije z A, B in C izkaznicami, za I. in II. uradniško skupino ter na B in C izkaznicami za Meste in Vič se izplačujejo izključno le še v ponedeljek 14. in torek, 15. t. m. in sicer dopoldne v mestni posvetovalnici, popoldne pri krušni komisiji na magistratu. Pozneje je vsako izplačilo izključeno, ker se komisija, ki izplačuje te prispevke, razide. Zamudniki naj torej posledice sami sebi pripišejo.

a Prodaja moke za praznike. Na vsako izkaznico za moko se dobi pol kg moke za pecivo. Kilogram stane 4 K 66 vin. Strankam naj se od izkaznice za moko odreže le desna polovica, da prihodnji teden dobe na izkaznice za moko še 1 kg moke za pecivo.

H kašlju in ohripelosti nagibajo samo osebo, ki zanemarija njegovanje grla. Treba je vsak dan izplakovati usta in grlo z razredčenim Fellerjevim Elizafluidom. Ta osvežujoča, razkužujoča, razkrajajoča izplakovanja ne odstranijo samo nezdavih posledic prahu, dima, temveč tudi krope zleze v žrelu. Kdor tako rabi Fellerjev fluid, ta je najbolj zavarovan proti kašlju in ohripelosti. Izplakovanja razkrajajo zlezo, pospešujejo izmek in blade bolečine s dvojnati ali 2 specialni steklenici tega domačega zdravila pošlje kamor koli za 19 K lekarnar E. V. Feller, St. bica, Elzavrg 134, Hrvaško. Kdor trpi na zagatenju, naj vzame Fellerjevo mlo odvajajoče rabarbarske Elzavroglice in jih naroči obsem 6 skatlic le 9 K 50 v. Vzbujajo tek in pospešijo prebavo. Veselilo nas bo, če se bodo naši bralci okoristili s to notico. Fellerjeve preparate povsod hvalijo. (f)

Izgubila se je listnica z vojaško legitimacijo in večjo vsoto denarja. Pošten najditelj se naproša, da jo vrne proti nagradi pri Bogomir Čopcu, ulica na grad 5, Ljubljana.

Kupujem **smrekov es** elkov, hrastov okrogel ali rezan. Cene za tes naložen v vagon naj se naznaujo na V. Seaneht, parna žaga za državnim k. Ljubljana.

Račja ja, ca za valjenje se prodajo na Tržaški cesti št. 45.

Koze (2 stari in 2 mladi) se naprodaj v Kopaljski ulici 4 (Trnovo).

Reslav, acia Prošenova ulica št. 9 se priporoča v Ljubljani potujočemu občinstvu.

Proda se Glasovir. Naslov pove dobro ohranjen, uprava lista pod šifro: „Uglašen.“

2 ženski kolesi sta naprodaj na Rimski cesti št. 1 v prodaja jalni. Kupi se **kmetijsko posestvo** z zidano manjšo hišo stoječe v Vrhniki, Kamniški ali Preserški okolici. Ponudbe na upravo „Slovenca“ pod „Posestvo“.

Cveličnjak železna konstrukcija in steklo, vse še novo, se prodaja. Naslov pri upravnistvu pod 2373.

Naravno malinovo in citronovo esenco in druge potrebščine za izdelavo **dobrih pokalic**, kakor tudi 70% malinovo fondant-esenco za aromatiziranje kandiitov pripravila **destilacija esence Svetko Polnik**, Ljubljana, Slomškova ulica 27. Istotam se kupijo sveži, čisti olupki oranž, kg 15— K. 2386

Opravo za spalno sobo, dve posamezni omari in glasovir kupim. Prijazne ponudbe s ceno pod Begunc na upravo Slovenca.

Strojnik izučen ključavničar dobi službo 1. junija pri trvdki Zabret & Komp., Britof pr. Kranju.

Naročajte „Slovenca“!

S'am'ne čisti in beli L. jugoslovanska tovarna za kemično čiščenje JOS. REICH, Ljubljana, Poljanski nasip 4. Podružnica: Selenburg, ul. 4. | 2361

50 m se jene vrvi se po nizki ceni prodaja pri Jožetu Polše, Stožice st. 35, pošta Ježica pr. Ljubljani.

Pisalni stroj se kupi. Ponudbe pod „stroje“ na anončno eksp. Al. Matelič, Ljubljana.

Zahvala.

Za mnogoštevilne dokaze odkritosrčnega sočutja ob smrti naše ljubljene

matere

izrekam srčno zahvalo. Hvala za častno spremstvo k zadnjemu počitku, uradništvu iz tovarne, železnice in pošte, občinskemu odboru, delavskemu in gasilnemu društvu, Marijini družbi. Pokojno priporočam v prijazen spomin. Preska-Bohinjska Srednja vas, 10 aprila 1919.

Vinko Zor, kaplan.

Zahvala.

Za vse dokaze iskrenega sočutja povodom smrti naše nedvseljubljene, nenadomestljive soproge ozir. dobre mamice in hčerke, gospe

Antonije Kruhme roj. Hvala

izrekam v svojem in v imenu vseh ostalih sorodnikov svojo najsrčnejšo zahvalo.

Posebej pa se zanaavljam vsem darovateljem krasnega cvetja in vsem, ki so spremili nepozabno pokojnico tako mnogobrojno na njeni zadnji poti.

V Ljubljani, 14. apr. 1919.

Selmar Kruhme, konc. zobotehnik.

Mestni pogrebni zavod v Ljubljani.

Zahvala.

Tekom boleznj in ob smrti našega preljubljene

Rudi Kollmana

smo prejeli od vseh strani najpriserčnejše izraze sočutja in sožalja, za katere se moremo le tem potom zahvaliti vsem vojnim in bolniškim tovaršim kakor tudi č. sestram. vsem sorodnikom, znancom in prijateljem blagega pokojnika. Osebito pa bodi tukaj izrečena najlepša zahvala gg. zdravnikom dr. Slecari in dr. Slajmerju za njuno strokovno in brezprimerno požrtvovalno zdravniško skrb, čast g. kuratu Bonaču za njegov tako geniljivi tolažilni nagrobni govor, ter g. kapitanu dr. Treotu. Vsem, ki so nas tolažili v teh bridkih urah, naj Bog plati!

Ljubljana, 15. aprila 1919.

Vdova Lejzika Kollman ter rodbina Kollman, Petkosič, Šerbec.

OSKAR SALZBRUNN
MIGI SALZBRUNN
ROJ. HAZICHT
POROČENA

Ort stavbeni prostor v Sp. Šiški, se prodaja najvišjemu ponudniku. Več se izve v Restavraciji pri „Zvezdi“ v Sp. Šiški.

Prodajo se: častniške bluze (2 sivi, 1 temno modra) 2 usnja, ta pasa, nekoliko civilnih in vojaških vratnikov (št. 88) in ena plešana košara s preobleko (70x40 cm). Na ogled od 1.—2. ure popoldne Cesarja Jožefa trg 10, dvorišče, desno, zadnja vrata.

Znaki za tretjerredno ko. . . po K 2—
Svetilnice sv. Franje, nove srebro . . . po K 120
Svetilnice škapske nove srebro . . . po K 3—
K 250, K 2—, K 150, K 120, K 1—, K 80, K 60.
Pri večjem naročilu 20% popustal
„Narodna knjižara“, Zagreb, Rib. ak 6.

IZJAVA.

Podpisani odločno izjavim, da se nisem povodom svojega zadnjega bivanja v Celovcu nikjer izjavil za Nemško Avstrijo in nisem storil nobenega koraka zoper Jugoslavijo.

Crna pri Prevaljah, 11. aprila 1919.

M. Panzengruber,
trgovec in posestnik.

PRODA SE: 1 nova kompletna sesalka obstoječa iz: železnega stojala, gonilnega kolesa, delujočega cilindra ter 80 m železnih cevi 1 1/4 cale; 1 novo žensko kolo s predvoino pnevmatiko; 2 dobro ohranjeni moški kolesi, pri N Pastinek, klepar v Sevnici ob Savi.

Iščem za. takoj večjo

LEPO SOBO

za dve osebi s hrano ali pa sobo in kuhinjo. Prispevek za hrano v naturalijah. — Ponudbe na: Dr. Kodre, Kočevje.

Večja množina **DELAUCEV** ter zanesljivih **HLAPCEV** se sprejme stalno, hrana in stanovanje v hiši ter perilo prosto pranja, plača po dogovoru. Cesta na Kodeljevo št. 8 Ljubljana.

Moka

fina nularca iz Banata po nizki ceni so dobi v večji ali manjši množini: Vila „Franja“ zraven novešole na Jesenicah, Gorenjsko.

Naznanilo.

Naznanjam slavnemu občinstvu da sem otvoril svojo

čevljarsko obrt.

Izdeljujejo se zanesljivo vsakovrstna obuvala, kakor tudi popravila se točno izdelujejo. Naprodaj je tudi več parov novih finih čevljev ameriškega fazone, ševro, lakasti in boksasti, na izbero tudi boks-unje in telitina. Se utjudno priporočam slav. občinstvu

Franz Travnik, čevljar v Gradu, Trebnje, Dolenjsko.

Vinogradniki pozor!

na suho cepljene trte so na prodaj in sicer za 1. 1919.

Kdor si želi za svoj vinograd, lepo, močno, dobrovkoreninjeno, zdravo in sortirano cepljeno trje najboljših vrst? Cepljene trte se dobijo posebno močne enoletne. Dobi se tudi lepo vkoreninjena bela šmarnica. Cena trtam po dogovoru. Cepljene trte prodaja:

Franz Slodnjak, trtnar, pri Sv. Lovrenu v Slov. goricah, p. Juršinci pri Ptuj, Slajersko.

Prodaja salonska garnitura

mizica, omara za knjige, pisalna miza za dame, ogledalo za 2300 K in dekoracijski divan za 850 K. Kje, pove upravnistvo „Slovenca“ pod št. 2424.

Mladenič iz poštene rodbine, zanesljiv, vojašine prost, ki ima voljo stalno služiti, se sprejme kot pismonoša z dobro plačo in hrano. — Kje, pove upravnistvo „Slovenca“ pod „Vaški pismonoša 2453.“

Mala hiša (vila)

v Celju (tudi predmestju) z enim ali dvema stanovanjema, pritličnima in z vrtom se kupi. Ponudbe s ceno na upravo „Slovenca“ pod šifro „Umirovjenik“ 2427.

Proda se dobro ohranjena

mostna tehcnica

za 2000 kg teže na uteže ter skoraj nova decimalna tehcnica za 200 kg.

Ponudbe stavi trdka

Mihael Omahen, Višnjagora.

Išče se poštena, vestna

družinska kuharica

za graščino. Polzvedbe: Petek Urban, Ljubljana.

Hiša v Trstu

trgovska ali priv. ev. tudi stavbišče se kupi

Obvezne pismene ponudbe

na

anončno ekspedicijo Al. Matelič

Ljubljana, Kongresni trg 3.

Št. 3277.

Razpis.

Pri zdravilišču v Rogški Slatini se oddajo potom javnega razpisa za zdraviliško dobo leta 1919 nastopni

trgovski prostori

proti navedenim letnim najemnim zneskom:

- I. Zdraviliška restavracija za 5000 K.
- II. Hotel „Pošta“ za 6000 K.
- III. Trgovina z mešanim blagom v „Tržaški hiši“ za 3000 K.
- IV. Brivnica in česalnica v „Zagrebski hiši“ za 700 K.
- V. Trgovina z delikatesami za 1000 K.
- VI. Trgovina z galanterijskim blagom za 1000 K.
- VII. Knjižarna za 500 K.
- VIII. Trgovina z zlatino in srebrnino za 500 K.
- IX. Trgovina z urami za 200 K.
- X. Krojaška trgovina za 300 K.
- XI. Trgovina z modnim blagom (Kokoschinegov paviljon) za 1200 K.
- XII. Paviljon za prodajo peciva za 200 K.

Navedene najemniške zneske se smatraji za najmanjše ponudke, vendar poverjenistvo za javna dela pri oddaji ni vezano na najvišje ponudke. Glede morebitnega prevzema inventarja, v kolikor je last dose-danjih na emulikov, se mora novi najemnik sam pogoditi s svojim prednikom. Ponudbam, katere je vložiti do

dne 20. aprila t. l.

pri poverjenistvu za javna dela v Ljubljani je poleg ponudbe najemniškega zneska priložiti dokaze: 1. o strokovni usposobljenosti, 2. o narodnosti in 3. o zadostni višini obratne glavnice.

Natančnejša pojasnila daje ravnateljstvo zdravilišča v Rogški Slatini ozir. so tam razvidna.

V Ljubljani, dne 10. aprila 1919.

Poverjenistvo za javna dela.

Konteristinja

samo boljša moč, večja knjigovodstva, slovenske in nemške stenografije kakor tudi stroje pisja se sprejme. Znanje srbo-hrvaščine in zmožnost samostojnega dopisovanja daje prednost. Začetnice izključene. — Ponudbe z zahtevno plačo pod „Ljubljana št. 125“ na upravo tega lista.

Prodaja raznovrsnega pohištva

pod roko v skladišču „BALKAN“, od danes naprej vsak dan.

Št. 214.

Oglas.

Gozdno in domensko oskrbnistvo v Bohinjski Bistrici razpisuje oddajo:

740 prm trdih drv

ki leže na Kop'sču v Suh, ob gozdni poti, 1 km oddaljeno od glavne ceste Bistrica-Bohinjsko Jezero in 6 km do železniške postaje.

Ponudbe je vpsolati na oskrbnistvo do vstevšega 25. aprila 1919.

Gozdno in domensko oskrbnistvo: Bohinjska Bistrica.

Dne 13. aprila 1919.

Brez posebnega obvestila.

Zelo srčnim srcem naznaujamo, da je naš iskrenoljubljani, predobri soprog, oče, stari oče in tast, gospod

Franc Spiller

poštni poduradnik v p.

danes popoldne previden s sv. zakramenti v svojem 77. letu starosti mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb se vrši v torek dne 15. t. m. ob 4. uri popoldne iz hiše žalosti v Novem Vodmatu št. 78 na pokopališče k sv. Križu. Blagega rajnega priporočamo v molitev in blag spomin.

V Ljubljani, dne 13. aprila 1919.

Dr. Fran Spiller-Muys, sodnik
Ludovik Spiller, uradnik
sinova.

Marija Spillerjeva,
soproga.

Anica Spiller-Muysova roj. Šarc,
sinaba.

Nuša,
vnukinja.

Mestni pogrebni zavod v Ljubljani.

Večja množina
železnih plugov
je naproday. **Ivan Kos**, kovač
Gorenjavas n. Škofjotoko.

Živo apno, portland ce-
ment, zidno in strešno
opeko (vse v celih
vagonih) fini **mizarski**
lim (od 100 kg višje ponuja Valentin
Urbančič, Ljubljana, Bleiweisova
— cesta šte. 18 (nasproti liceju). —

PO K 8'. VINO PO K 8'.

izvrstno, iz okolice Sv. Ivan-Zelina, Kašina, Križevci
in Moslavina kakor tudi Štajersko, čez ulico se
toči v Hotelu Tratnik na Sv. Petra cesti šte. 25.

Javna dražba!
manufakturnega blaga.

Dne 15. aprila ob 10. uri dopoldne se vrši v skladiščih »Balkan«
na Dunajski cesti javna dražba raznega suknenega blaga.

Oddajam na debelo in na drobno

Rum **slivovko** **namizno olje**
po najnižjih cenah. **IVAN PERDAN** v Ljubljani.

VINO belo letnik 1918, 7° močno, K 6.50 za 1
rudeče „ 1918, 8° „ 7.60 „ „
temnordeče l. 1917, 9.8° močno, K 9. — „ „

iz kleti v Slški, odn. kolodvor, Ljubljana.
Trgovina vina **MILKO JESIČ**, Ljubljana, Florjanska ulica 36.

Pšenico, oves, koruzo in ječmen
prodaja samo na cele vagone od postaje Sisak za takoj
veletrgovina z žitom in deželnimi pridelki
FRANC WEISS, SISAK.
Ustanovljeno leta 1881. — Ustanovljeno leta 1881.

Ugodna **Proda se** **prilika!!**
kompletna oprava za spalne sobe

od elegantnih do preprostih vrst, razno drugo pohištvo, perilo in srebrno
jedilno orodje. — Transport se na željo preskrbi. — Pojasnila daje Anončna
ekspedicija Al. Matellič, Ljubljana, Kongresni trg 3.

Kranjska deželna podružnica

n.-a. dež. življenske in rentne, nezgodne in jamstvene zavarovalnice
v Ljubljani, Marije Terezije cesta 12, II. n.,

sprejema zavarovanje na doživetje in smrt, združeno tudi z
vojnim rizikom, otroških do, rentna in ljudska, nezgodna
in jamstvena zavarovanja.

— Javen zavod. — Absolutna varnost. — Nizke premije. —
Prospekti zastoj in poštnine prosto. — Sposobni zastopniki se spre-
jemajo pod najugodnejšimi pogoji.

! Prima bosanske slive !

v vrečah à K 5.40 za kg prodaja dokler
zaloga traja trg. šped. in komis. družba
»Balkan«. Vreče se zarač. po 5. — kom.

Prekrasne stenske slike izvršene v najlepših barvah

po originalnih slikah prof. I. Tišova in Otona Antoninija:

Njegovo Veličanstvo kralj Peter
velikost 32x48 K 9.50 velikost 48x64 K 14.50

Njegova Visokost regent Aleksander
velikost 32x48 K 9.50 velikost 48x64 K 14.50

Woodrow Wilson
velikost 32x48 K 9.50 velikost 48x64 K 14.50

Prvorazredni izdelki v barvah ter najlepší kras jugoslovanskih uradov
in domov. — Preprodajalci, ki naroče najmanj deset slik, dajo 30%
popusta. — Priporočamo našo bogato zalogo pisarniških potrebščin,
razglednic in vseh vrst papirja samo na debelo.

Umetno založni zavod »MERKUR«
Zagreb, Ilica 31.

Večje število solidno in lično
izgotovljenih

štedilnikov

domačega izdelka

v različni velikosti je naproday
pri 2194 (3)

Franc Ravberju, ključavničarju
Ljubljana, Marije Terezije cesta št. 6.

Prevzemajo se
različna ključavničarska in konstruk-
cijska dela v bitro in ceno izvršitev.

Stročnice za cigarete, cigaretni papir,
servieta iz papirja, pisarniški papir v

mapah 19 10 dobavljajo po ugodnih en-
gros cenah

J. MORAWETZ & Co., Dunaj
XV. Schwepferstrasse 47/48.

Gospodarska pisarna
DR. IVAN ČERNE

Ljubljana,

Miklošičeva cesta 6. (Vis-a-vis Hotel Union)

Bančna komisija, posojila, inka-
so, trgov. informacije, financir-
anja, saniranja, trg. poravnave,
promet z nepremičninami in
podjetij, uprava premoženj, vter-
javanja, dolgov, izvedeniška
mnenja, bilance, cenitve.

Tel. 37. Uradne ure 8-12, 3-5. Zadržite prospekt.

Naznanjam, da sprejemam vse

mizarska dela
pohištevna in stavbena, iz trdega ali
mekkega lesa. Cene po dogovoru ust-
meno ali pismeno. Se priporočam

Ivan Mejač, mizar

Zgornji Kašelj 73, p. Dev. Mar. Polje.

—: Priporočam se tvrdka —:

Jos. Petelinc

Ljubljana Sv. Petra nasip 7.

Zaloga šilvinskih strojev in njih posa-
meznih delov, igel in olja. Istotam se
proda: steklo za izločbene omare (bel-
gijsko steklo), kompletne z valjčnimi
zastori, mere: 135x184, 63x184, 59x184,
mm in ena rabljena 90x162 mm

Večja množina
karbida

se dobi pri **BREZNIK & FRITSCH**,
trgovina z železino v Ljubljani,
Sv. Petra cesta šte. 17. 5189

Hotel Triglav

na Bledu, renoviran z moder-
no in električno razsvetljavo je
zopet odprt.

Povečane slike

do naravne velikosti, kakor tudi
: oljate portrete na platno :
izvršuje umetniško po vsaki fotografiji

Davorin Roušek

prvi fotografski in povečevalni zavod

—: V LJUBLJANI —:
KOLODVORSKA ULICA št. 34.

Pravo žolto

domače milo za pranje

1 kg K 11.—. Pri naročbi enega zaboj-
čka okoli 3 1/2 kg K 28.50 franko. Do-
biva se po povzetju pri eksportnem
podjetju M. Jünker v Zagrebu št. 39,
Petrijnska ulica št. 3/III. Pri naročilih
se prosí predplačilo polovice zneska.

„Sirkove metle“

lepo domače delo, največje št. 4
prodaja na drobno 10 K za
komad. — Trgovci popust.

Ivan N. Adamič
Ljubljana, Sv. Petra cesta 31.

Danes nenadomestljivo perilo se štedi samo z

vporabo **mila** znamke **„Srna“**

Tovarna mila in soče **Ig. Fock**, Kranj.
Poskusni zavoji s 4 1/2 kg vsebine.

!SVETLA!

Generalna reprezentanca za **baterije, žarnice,**
elektrotehniko, (izdelek svetovne slovanske
tovarnice) za kraljestvo SHS

Janko Pogačar, Zagreb,
začasno Ljubljana, Ilirska ulica številka 29/L.

Daruvar Mineralno in blatno kopališče.

Radioaktivni topli izvori. Naj-
uspešnejše zdravljenje: reuma-
tizma, ischiassa, posledic raznih
bolezni, ženskih bolezni, slabo-
krvnosti in splošne slabosti.
Ugodno letovišče. — Dobra oskrba.
Celo leto odprto. Glavna sezona od maja do septembra.

Mlatilnice, vrtilja (gepeljni), slamo-
reznice, čistilniki, trijerji, stiskalnice za sadje in
grozdje, decimalne tehtnice in drugi po-
ljedelski stroji najslavnejših tovarn so vedno
v veliki izbiri v zalogi, drugi stroji se pa
lahko naročajo pri **FRANC MITT**, zaloga polje-
delskih strojev, Ljubljana, Mariborska cesta 2.

Edini slovenski zavod brez tujega kapitala je:

Vzajemna zavarovalnica

proti požarnim škodam in poškodbi cerkvenih zvonov

Ljubljana, Dunajska c. 17, Ljubljana.

Zavarovanja sprejema proti požarnim škodam: 1. raznovrstne
izdelane stavbe, kakor tudi stavbe med časom zgradbe, 2. vse
premično blago, mobilije, poljsko orodje, stroje, živino, zvonove
in enako, 3. vse poljske pridelke, žita in krmo, zvonove proti
prelom, sprejema tudi zavarovanja na življenje, oziroma do-
živetje in druge kombinacije in proti nezgodam, vsakovrstna pod-
jetja, obrti kakor tudi posamezne osebe za deželno nižjeavstrijsko
zavarovalnico od katere ima tudi dežela Kranjska po-
družnico.

Varnostni zaklad in udnino, ki so znašale l. 1916 K 906.828.91, so
poskočile koncem l. 1917 na 1.081.838.54.

Tedaj, čimvečje zanimanje za ta edini slovenski zavod, tembolj
bo rasel zaklad.

Ponudbe in pojasnila daje ravnateljstvo, glavno poverjenišstvo v
Celju in na Proseka, kakor tudi po vseh farah nastavljeni po-
verjeniki. Cene primerne, hitra cenitev in takojšnje izplačilo.

Ne puščajte otrok samih, da se požari omeji!

Ne puščajte otrok samih, da se požari omeji!

„KINTA“ karbidne svetilke

najnovejša sestava, fino emajlirane, enostavne, ter popolnoma nenevarne

razpošilja po poštne povzetju za ceno 32 K, poštnina posebej.

Glavno zastopstvo **KINTA** svetilk, Ljubljana, Dunajska c. 12.

Telegrami: KINTA Ljubljana.

Vabilo na subskripcijo.

Ustanovi se

deln. družba „TRIGLAV“

za izdelavo žitne kave in sadnih konserv.

Delnice so po 500 kron.

Vabite se, da se udeležite subskripcije in da samo prijavo pošljete na
predsednika pripravljalnega odbora g. **Fr. Cerarja**, tovarnarja v Dom-
žalah, znesek se bo pozneje vplačal. Ako pa hočete podpisati znesek
takoj vplačati, pošljite prijave in znesek Jadranski banki v Ljubljani
ali Ljubljanski kreditni banki v Ljubljani.

Za pripravljalni odbor delniške družbe „Triglav“:

Fr. Cerar,
tovarnar.

M. Gostinčar,
postovodja.

V. Jeretina,
posestnik.